Emphasis Ruimtelijke Ordening en Juridisch Advies
Mr. P.J.A. Engelvaart

EMPHASIS
RUIMTELIJKE ORDENING & JURIDISCH ADVIES

TOELICHTING BESTEMMINGSPLAN

Bezoekerscentrum militaire erevelden

Bezoekerscentrum militaire erevelden
Nummer: NL.IMRO.0748.BP0273-0301

Datum: 20 maart 2024

In opdracht van: Stichting bezoekerscentrum militaire erevelden Brabantse wal

Emphasis

Postbus 272

5140 AG Waalwijk

0650213354

info@emphasis-advies.nl

EMPHASIS

RUIMTELIJKE ORDENING & JURIDISCH ADVIES

INHOUDSOPGAVE

hoofdstuk 1. Inleiding **5**
1.1. Inleiding *5*
1.2 Ligging plangebied *5*
1.3 Geldende bestemmingsplannen *7*
1.4 Leeswijzer *8*

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie **10**
2.1 Ondergrond *10*
2.2 Landschap *10*
2.3 Natuur *11*
2.4 Historische ontwikkeling en grondgebruik *14*

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **16**
3.1 Ruimtelijke en functionele beschrijving *16*

21

Hoofdstuk 4 Beleid en regelgeving **24**
4.1. Landelijk (Rijks-) Ruimtelijk beleid *24*
4.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 24
4.1.2. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte 2040 25
4.1.2. Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening 26
4.1.3. Conclusie landelijk ruimtelijk beleid 27
4.2. Provinciaal beleid *27*
4.2.3. Omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant' 27
4.2.4. Interim Omgevingsverordening Brabant 27
4.2.5 Regionaal Milieu- en Waterplan (RWP) 36

4.2.6 Conclusie provinciaal ruimtelijk beleid 37
4.6. Gemeentelijk beleid *37*
4.6.1 Omgevingvisie Bergen op Zoom 37
4.6.2 Waterplan 37
4.6.3 Nota toeristisch beleid Brabantse Wal 38
4.6.4 Bestemmingsplan Buitengebied Oost 39
4.6.5 Conclusie gemeentelijk beleid 39

5. Onderzoek en beperkingen **41**
5.1. Milieu *41*
5.1.1. Milieu Effect Rapportage 41
5.1.2. Milieuzonering 41
5.2. Water *42*
5.3. Bodem *45*
5.4. Natuur *45*
5.5. Cultuurhistorie *48*
5.6. Geluid *49*
5.7. Lucht *49*
5.8. Externe veiligheid *50*
5.9. Straling *51*
5.10. Geur *52*

6. Juridische Planopzet **53**

7. Economische Uitvoerbaarheid **54**

8. Maatschappelijke uitvoerbaarheid **55**
Inspraak en Bestuurlijk vooroverleg 55
Zienswijzen 55
Beroep 55

HOOFDSTUK 1. INLEIDING

1.1. INLEIDING

De Stichting bezoekerscentrum militaire erevelden Brabantse wal heeft het initiatief genomen om een bezoekerscentrum te vestigen voor de twee militaire erevelden aan de Ruytershoveweg 29 te Bergen op Zoom. Op deze Britse en Canadese begraafplaatsen zijn de lichamen geborgen van circa 2400 militairen die in de Tweede Wereldoorlog zijn gesneuveld. Een groot deel is om het leven gekomen bij de Slag om de Schelde.

Het grote aantal slachtoffers (2400) van de gevechten in de Tweede Wereldoorlog maakt een diepe indruk op de bezoeker. Maar na 75 jaar is het van het grootste belang om door middel van vorm en inhoud nog meer aandacht te geven aan de recente geschiedenis. De vrijheid waarin wij vandaag kunnen leven, beschouwen wij als een groot goed maar we realiseren ons terdege dat deze vrijheid niet vanzelfsprekend is. Voor deze vrijheid is in het verleden hevig gestreden en in die strijd zijn ook vele slachtoffers gevallen. Het is van groot belang dat zowel de huidige als toekomstige generaties zich dit (blijven) realiseren. Dit zodat zij die vrijheid zullen koesteren en zich blijvend zullen inzetten om deze ook uit te dragen, zowel in het heden als in de toekomst.

Het realiseren van een bezoekerscentrum op de plaats die de Stichting heeft gekozen, is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020. Het bezoekerscentrum zal leiden tot een verlies van grondareaal in het Natuurnetwerk Brabant. Om dat te compenseren zal een gebied dat thans een agrarische bestemming heeft en onderdeel uitmaakt van de voormalige gemeentekwekerij aan de Ruytershoveweg en geen aanduiding NNB heeft als compensatiegrond gaan dienen. Deze gronden zullen worden toegevoegd aan de NNB en in dit bestemmingsplan de bestemming Natuur gaan krijgen.

Het doel van onderhavig bestemmingsplan is om de realisatie van een nieuw bezoekerscentrum mogelijk te maken. In deze toelichting wordt onderbouwd dat de ontwikkeling van uit ruimtelijk perspectief aanvaardbaar is.

1.2 LIGGING PLANGEBIED

Het plangebied ligt in het oostelijk buitengebied van de gemeente Bergen op Zoom op ongeveer 1 kilometer van de bebouwde kom. De Rijksweg A58 bevindt zich op korte afstand ten zuiden van het plangebied.

Op onderstaande topografische kaart zijn de beide erevelden gelegen.

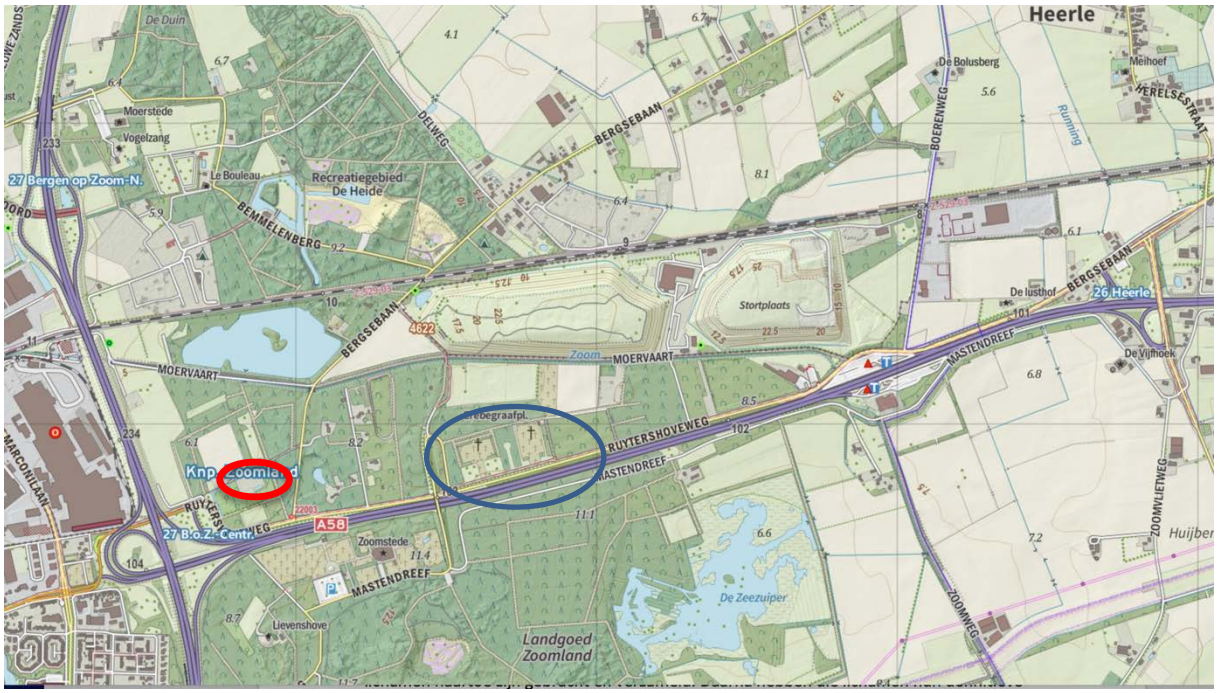

AFBEELDING 1 TOPOGRAFISCHE KAART VAN DE OMGEVING, IN DE BLAUWE CIRKEL ZIJN BEIDE EREVELDEN GELEGEN IN DE RODE CIRKEL DE COMPENSATIELOCATIE, BRON: OPENTOP0.NL

De beide erevelden zijn gelegen direct ten noorden van de A58 en in de nabijheid (aan de oostzijde) van de A4 en de bebouwde kom van Bergen op Zoom. Het gebied ten noorden en ten zuiden van de locatie bestaat volledig uit bos. Tussen beide begraafplaatsen is een groene zone opgenomen met een kenmerkende structuur in de vorm van een sleutelgat.

AFBEELDING 2 LUCHTFOTO VAN DE BESTAANDE SITUATIE WAAROP BEIDE EREVELDEN GOED TE ZIEN ZIJN. HET PLANGEBIED IS MET EEN BLAUWE LIJN AANGEGEVEN, BRON: KADASTRALEKAART.COM

1.3 GELDENDE BESTEMMINGSPLANNEN

Voor de planlocatie geldt het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020. Het bestemmingsplan is vastgesteld op 30 september 2021. Op onderstaande afbeelding is een fragment hiervan opgenomen.

In dat bestemmingsplan heeft de begraafplaats inclusief het tussengedeelte de bestemming Maatschappelijk. Het plangebied is bestemd tot Natuur.

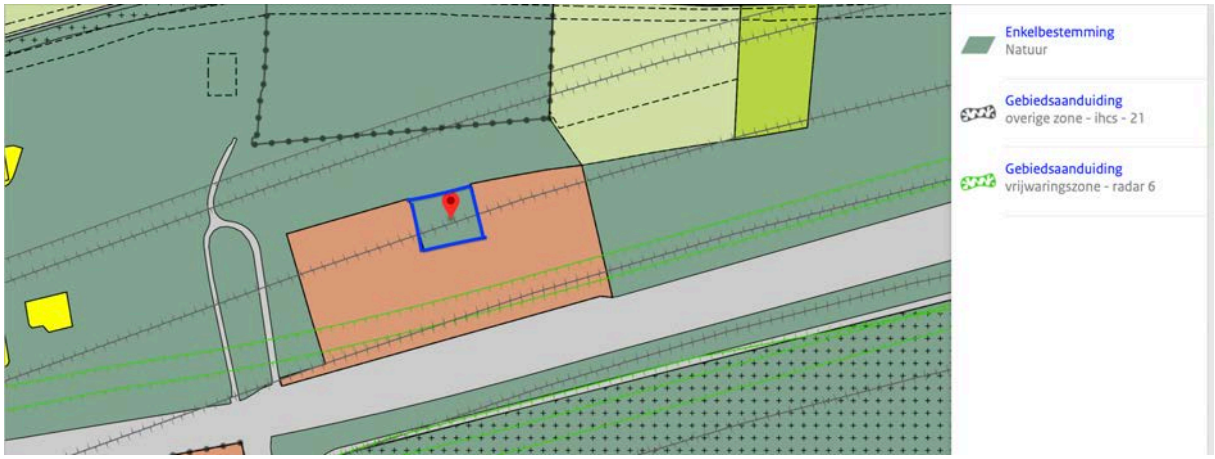

AFBEELDING 3 FRAGMENT VERBEELDING BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED OOST 2020

Direct ten zuiden van de A58 is het Natura 2000-gebied de Brabantse wal gelegen. De locatie van de erevelden is niet in Natura 2000-gebied gelegen maar maakt wel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant.

De gronden van de voormalige gemeentekwekerij hebben een agrarische bestemming.

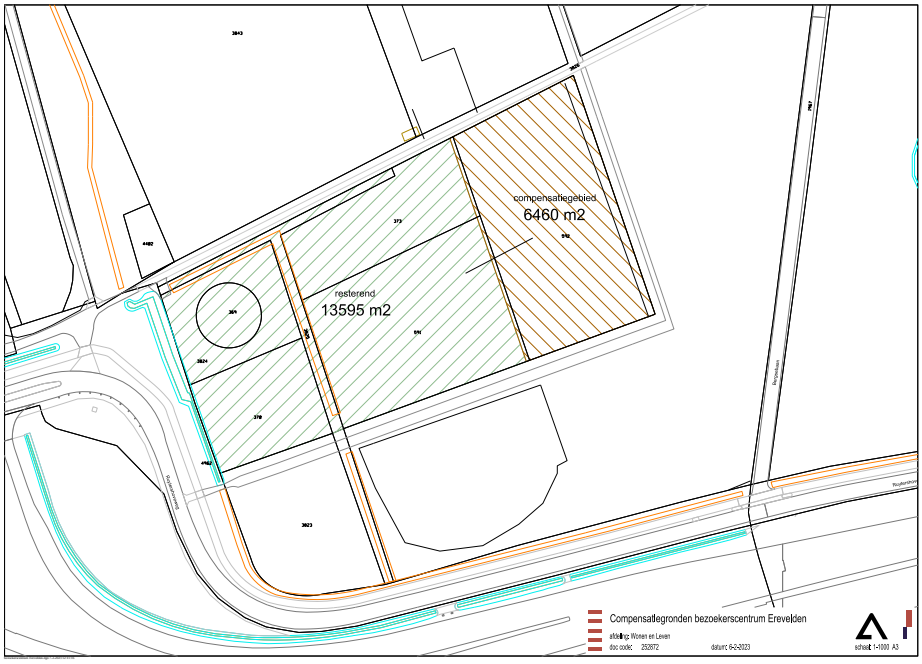

AFBEELDING 3 COMPENSATIEGEBIED

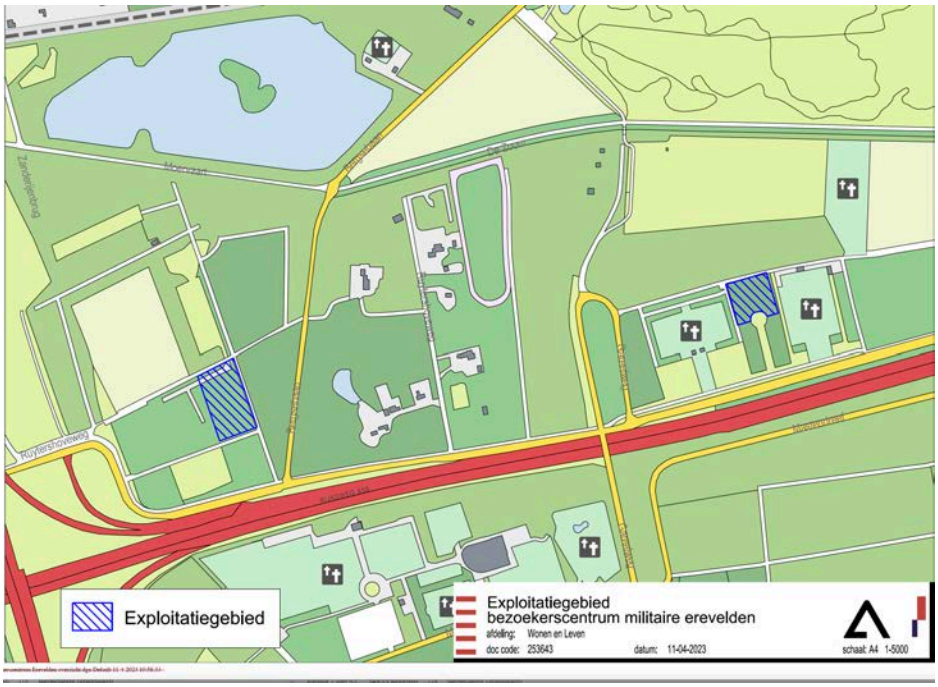

AFBEELDING 4 OVERZICHT VAN DE LOCATIE VOOR HET BEZOEKERSCENTRUM (RECHTS) EN DE COMPENSATIELOCATIE (LINKS)

AFBEELDING 5 VIGERENDE BESTEMMING COMPENSATIELOCATIE

1.4 LEESWIJZER

Het bestemmingsplan bestaat uit drie delen:

- De toelichting: hierin worden de overwegingen beschreven die hebben geleid tot het geven van de voorgestelde bestemmingen, evenals de uitleg van de gebruikte bestemmingen

- De regels: hierin wordt per bestemming een omschrijving gegeven van het toegestane gebruik en de toegestane bebouwing van de in dit plan begrepen gronden
- Een verbeelding, met daarop aangegeven de bestemmingen van alle gronden.

De inhoud van de toelichting is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geschiedenis en de huidige situatie van het plangebied
- In hoofdstuk 3 is een beknopt overzicht opgenomen van de belangrijkste beleidsvisies van andere overheden die relevant zijn voor het plangebied
- De gevolgen of effecten op de planologische en milieutechnische aspecten worden in hoofdstuk 4 beschreven
- De visie op het plangebied is beschreven in hoofdstuk 5. Op basis van verschillende aspecten wordt een beeld gevormd van herontwikkeling van het plangebied.
- In hoofdstuk 6 worden de gehanteerde bestemmingen met bijbehorende regeling beschreven.
- Hoofdstuk 7 heeft betrekking op de economische uitvoerbaarheid van het plan
- Hoofdstuk 8 behandelt tenslotte de maatschappelijke uitvoerbaarheid. Hierin worden de resultaten beschreven van de gevolgde inspraakprocedure en het vooroverleg conform artikel 3.1.1 Bro.

HOOFDSTUK 2 BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE

2.1 ONDERGROND

Aan de toelichting op het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020 wordt het volgende ontleend:

“Kenmerkend voor de bodemopbouw binnen het plangebied is het noordelijke deel van de Brabantse Wal; een noord - zuid gerichte duinenrij van holocene ouderdom. Door cultuurmaatregelen zijn de duinen veelal vergraven en uitgevlakt, waardoor ze veelal niet meer in het terrein herkenbaar zijn.
De duinen liggen op een ondergrond van laat-pleistocene stuifzanden. Deze vormen een golvend landschap, dat enkele honderden meters naar het westen, via een duidelijk in het veld waarneembare steile helling, overgaat in de Zeeuwse vlakte. De pleistocene dekzanden zijn enige tientallen meters dik en liggen op vroeg-pleistocene kleilagen.

De dekzand- en kleilagen zijn voor grondwater in verticale richting matig doorlatend. In horizontale richting zijn ze matig tot goed doorlatend. Dit heeft tot gevolg dat water op het stuifzandoppervlak stagneert en natte plekken in het landschap vormt. Deze plekken waren opgevuld met veentjes (moeren) die vaak zijn drooggelegd en ontgonnen.

Het freatische grondwater bevindt zich binnen het plangebied veelal dieper dan 5 meter onder maaiveld. Het stroomt over het algemeen in westelijke richting naar de steilrand van de Brabantse Wal. Bij boren kan op wisselende diepten bodemwater worden aangetroffen. Het betreft dan vaak schijngrondwaterspiegels op kleilagen in het pleistocene dekzand of het contactvlak dekzand-kleilagen. Deze schijnwaterspiegels bevatten wisselende hoeveelheden water. Van nature verhoogde gehaltes aan zware metalen en een lage zuurgraad zijn kenmerkend voor dit soort water. Er zijn geen gegevens bekend over de stromingsrichting in de dit soort geïsoleerde waterlichamen.”

Toepassing voor het plangebied
Bij raadpleging van de Kaartbank van de provincie Noord-Brabant blijkt dat het plangebied als volgt wordt gekarakteriseerd:

Bodemkundige hoofdeenheid: zandgronden, voedselarm tot droog
Fysische geografie: zandgebied
Code bodemkaart Zd 21
Grondwatertrap VIII
Geomorfologisch: terrasafzettingswelvingen met dekzand

Geologisch: formatie van Boxtel, rivierduinzand

Dikte deklaag tot eerste watervoerende pakket: 1-4 m

Uit de inventarisatie aan de hand van de Kaartbank blijkt dat het plangebied voor de ondergrond geen bijzondere waarden kent. De beschrijving uit de toelichting op het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020 is voldoende representatief.

2.2 LANDSCHAP

In de toelichting op het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020 is het volgende vermeld:

“Vanwege uiteenlopende oorzaken, zoals bijvoorbeeld bevolkingsgroei, maar ook oorlogen in het verleden, zijn bomen op de Brabantse Wal gekapt. Dit heeft ervoor gezorgd dat de ondergrond weer kan verstuiven. Dit is het stuifduinenlandschap zoals wij die nu kennen. In de 19e eeuw zijn deze stuifduinen in cultuur gebracht en omgevormd tot bos. Vaak waren dit dennenplantages.

Grote gebieden van de Brabantse Wal zijn momenteel bebost. Soms zijn dit eerder genoemde dennenplantages, soms een eiken-berkenbos. Eventueel met heide-relicten, met vennen en gegraven wateren. Er zijn een aantal beken die ontspringen op de Brabantse Wal, zij het dat het aantal beperkt is. “

Toepassing voor het plangebied
Het plangebied is volledig bebost. Het bestaat overwegend uit dennen, gecombineerd met eiken en berken. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is het plangebied geïnventariseerd.
Ten noorden van het gebied bevindt zich eerst nog een bosgebied, daarna enkele agrarische percelen en vervolgens op 240 meter van het plangebied het riviertje de Zoom die als ecologische verbindingszone is aangemerkt.

2.3 NATUUR

Aan de toelichting op het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020 is het volgende ontleend:

“Het grootste gedeelte van het plangebied ligt binnen het Natuur Netwerk Brabant. Dit is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang, zoals bossen, heide, vennen, stuifduinen etc. Het doel van het NNB-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Deze leefgebieden zijn belangrijk voor dier- en plantsoorten.

Landgoed Ruytershove
Aan de Ruyterhoveweg, een parallelweg van de A58, ligt het relict van een landgoed. Een landgoed, dat moest wijken voor de genoemde A58. Het zijn vooral de lanenstructuren, die herinneren aan het landgoed. Iets verderop richting Roosendaal bevinden zich twee erebegraafplaatsen waar gesneuvelde Engelsen en Canadezen begraven liggen. (Slag om de Schelde; Tweede Wereldoorlog).

Ruytershove wordt aan de noordzijde begrensd door de turfvaart De Zoom. De Zoom vormt, begeleid door bomensingels, een ecologische verbindingszone (EVZ) van het Belgische Essen tot aan de Theodorushaven in de stad Bergen op Zoom. De formele EVZ functie grenst overigens bij het historische stuwtje, bij de achterpoort van voormalig landgoed Ruytershove. Ook de afgraving Zanderijen hoorde tot het voormalige landgoed.
Zanderijen, de naam zegt het al, ontstond door zandwinning. Dit gebeurde door de Nederlandse Spoorwegen voor de aanleg van spoordijken.”

Het Natuur Netwerk Brabant is vastgelegd in het provinciale Natuurbeheerplan 2016. Het natuurbeheerplan is het beleidskader om het Europese, rijks- en provinciale natuur- en landschapsbeleid te realiseren. Het gaat daarbij om bestaande natuurgebieden (waaronder Natura 2000-gebieden), maar ook om gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt. Daarnaast zijn landbouwgebieden opgenomen die worden ingericht en beheerd volgens agrarisch natuurbeheer. Het Natuurbeheerplan beschrijft per (deel)gebied welke natuur- en landschapsdoelen nagestreefd worden. Het plan bevat de begrenzing van de natuur- en agrarische natuurgebieden, met name toegespitst op de internationale biodiversiteitsdoelen en de internationale natuurgerichte agromilieu, water en klimaat doelstellingen. “

Bij raadpleging van de vastgestelde ambitiekaart d.d. 20 september 2022 is sprake van een inventarisatie en rubricering van bestaande landschapstypen maar is ook een ambitiekaart opgenomen.

Voor het plangebied zijn geen ambities opgenomen. Het is gekwalificeerd als “droog bos met productie (code N16.03)”. Deze kwalificatie komt zowel op de beheertypenkaart voor als op de ambitiekaart.

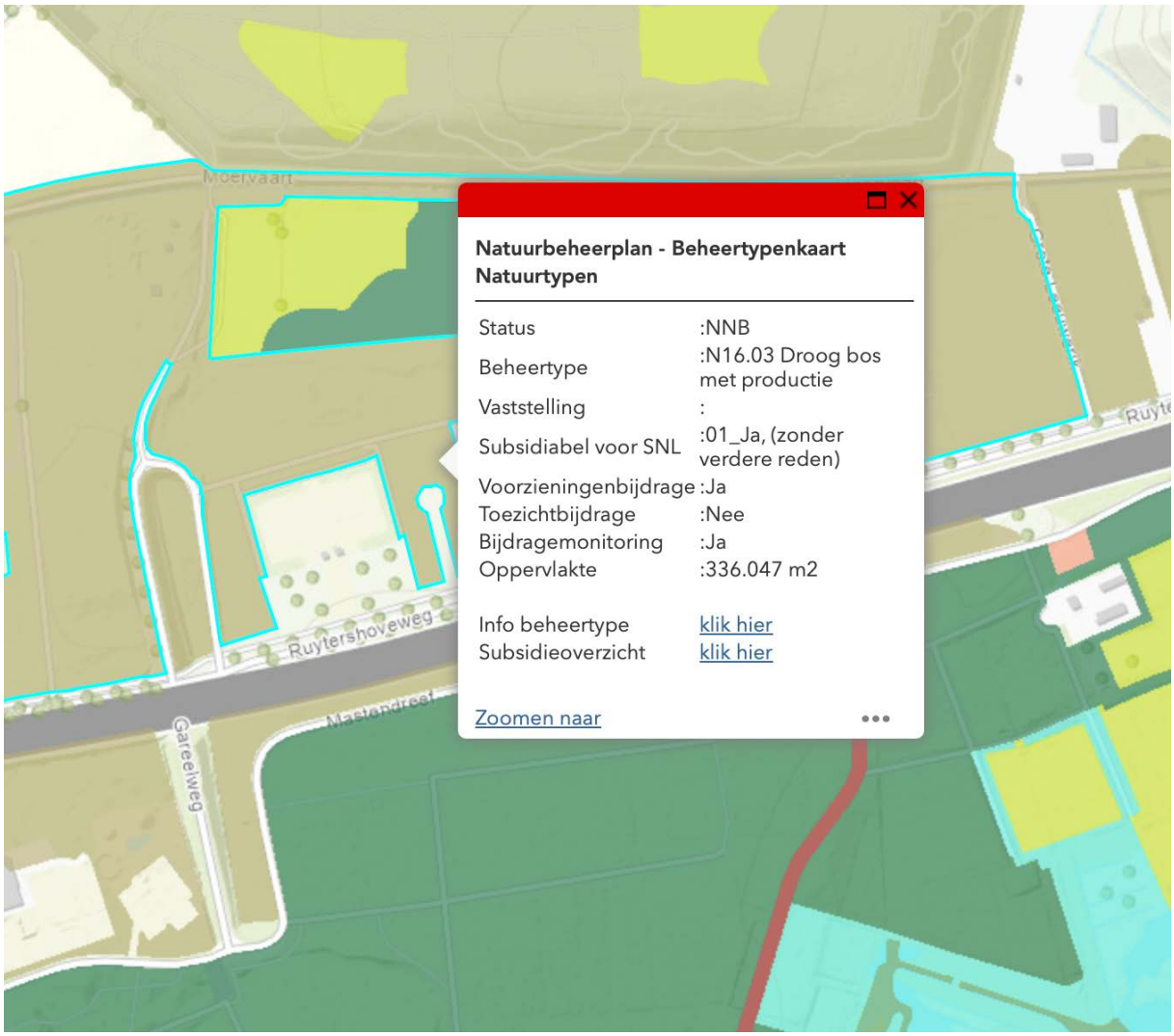

AFBEELDING 6 FRAGMENT AMBITIEKAART

Toepassing voor het plangebied

Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk Brabant, maar is geen Natura 2000-gebied.

AFBEELDING 7 PLANGEBIED IN GROEN AANGEGEVEN HET NNB, IN BRUIN NATURA 2000-GEBIED. DE BEIDE BEGRAAFPLAATSEN ZIJN BUITEN DE NNB GELATEN ALSMEDE DE KERN VAN HET "SLEUTELGAT"

Ten behoeve van de noodzakelijke compensatie van het verlies aan NNB is een locatie gevonden in de nabijheid van de bouwlocatie. Het betreft een deel van de voormalige gemeentekwekerij welke eveneens gelegen is aan de Ruytershoveweg. De kwekerij heeft in het vigerende bestemmingsplan nog een agrarische bestemming. Het compensatieplan dat als bijlage bij deze toelichting is gevoegd en eveneens als bijlage bij de regels gaat, beschrijft welke maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat een deel van de voormalige gemeentekwekerij de status van NNB kan krijgen.

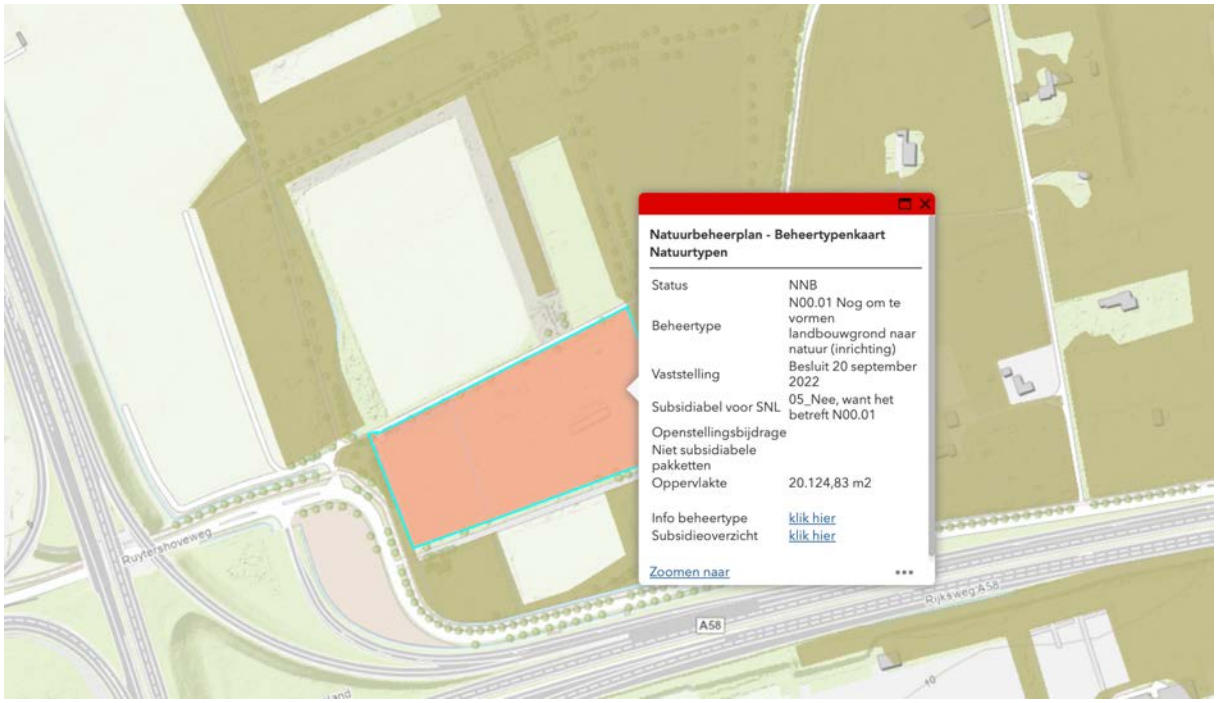

AFBEELDING 8 GEBIED NATUURCOMPENSATIE DAT ALS ZODANIG ZAL WORDEN INGERICHT

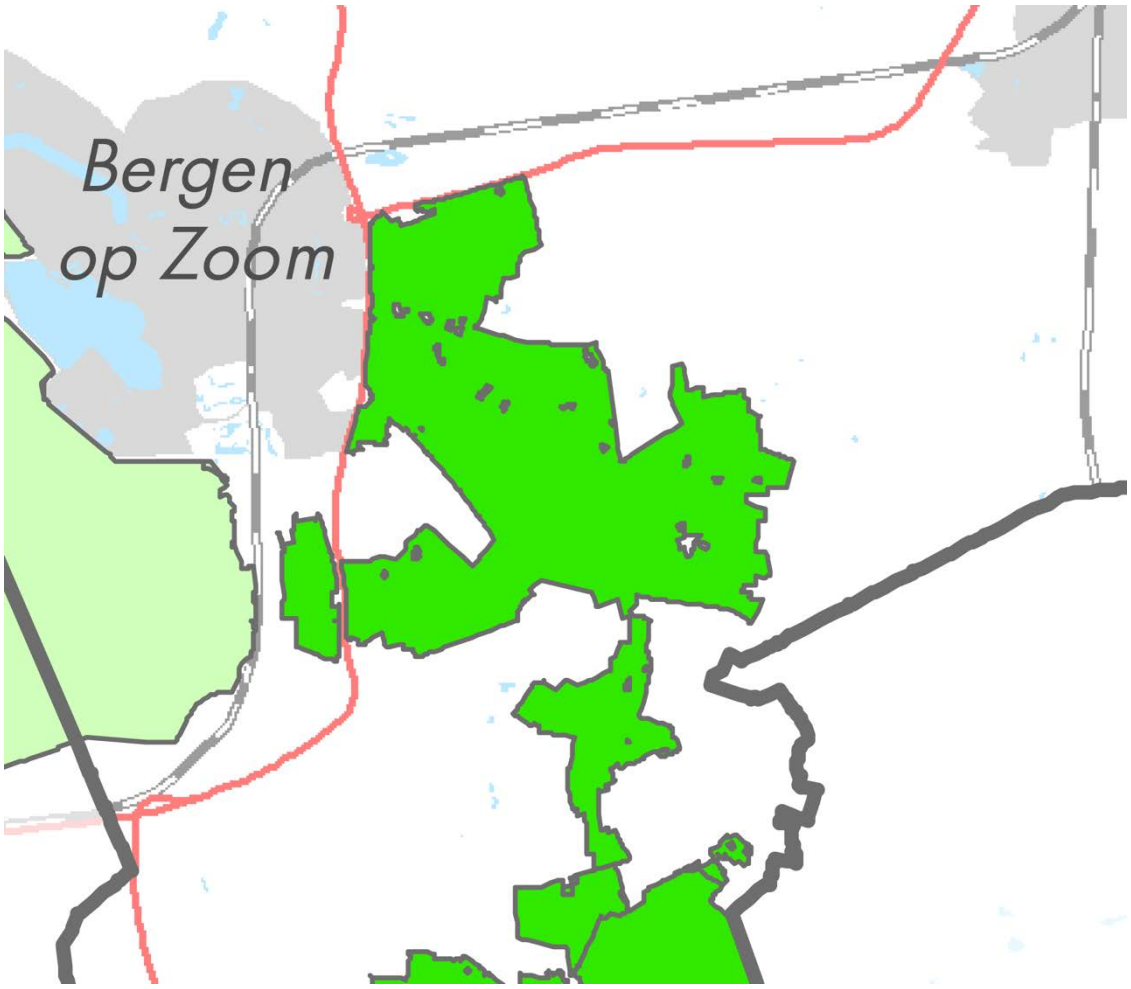

AFBEELDING 9 KAART MET DAAROP AANGEGEVEN NATURA 200 GEBIED BRABANTSE WAL

2.4 HISTORISCHE ONTWIKKELING EN GRONDGEBRUIK

Bij raadpleging van de topografische kaart via de website topotijdreis.nl blijkt dat pas vanaf 1961 de locatie is ingetekend zoals deze thans aanwezig is. Voor die tijd bestaat de locatie uit enkele boomgroepen. Daarvoor uit agrarische percelen en daarvoor was het gebied volledig bosgebied.

1879

1879

1906

1916

1950

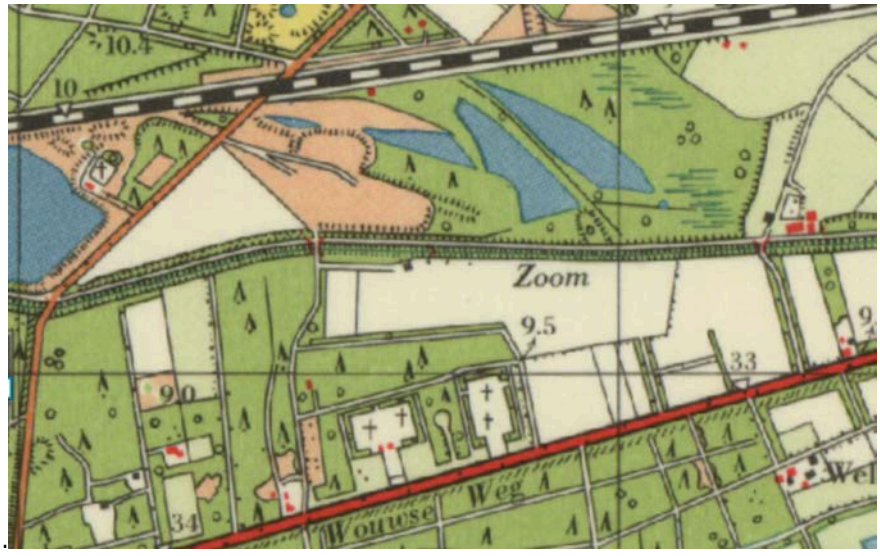

1961

HOOFDSTUK 3 PLANBESCHRIJVING

3.1 RUIMTELIJKE EN FUNCTIONELE BESCHRIJVING

In het jaar 2019 was het 75 jaar geleden dat de omgeving van Bergen op Zoom is bevrijd. Net zoals in andere gebieden in Nederland is daar veel aandacht aan besteed. Doel is om de geschiedenis levend te houden en de periode van de Tweede Wereldoorlog nimmer te laten vergeten.

Daarom is tussen de beide begraafplaatsen binnen het zogenaamde sleutelgat een tijdelijke ruimte ingericht in de vorm van een zogenaamd dilemma-doolhof. Het dilemma-doolhof biedt op geheel eigentijdse wijze een illustratie van de dilemma's waarvoor men zich in de periode van de Tweede Wereldoorlog geplaatst zag.

AFBEELDING 10 HET DILLEMMADOOLHOF OP DE PLAATS TUSSEN DE BEIDE EREVELDEN

AFBEELDING 11 DE LOCATIE VOORDAT HET DILEMMADOOLHOF WERD GEREALISEERD

Na afronding van de activiteiten in het kader van de bevrijding 75 jaar geleden, is de Stichting bezoekerscentrum militaire erevelden Brabantse wal opgericht. De stichting stelt zich ten doel een nieuw bezoekerscentrum op te richten. Het bezoekerscentrum zou een permanente voorziening moeten zijn die op een passende wijze aandacht besteedt aan de periode van de Tweede Wereldoorlog en aan de bijzondere plek die de beide erevelden vormen.

Het heeft de absolute voorkeur om het bezoekerscentrum niet op een van de erevelden zelf te realiseren, maar op een gebied tussen de beide begraafplaatsen in. Het tussengebied heeft een bijzondere (cultuurhistorische en emotionele) waarde. Het is het gebied waar destijds de dode lichamen naartoe zijn gebracht en verzameld. Daarna hebben die lichamen hun definitieve plaats gekregen. Het is om redenen van piëteit dan ook niet denkbaar dat dit gebied wordt bebouwd met een bezoekerscentrum. Daarom is gekozen voor een locatie direct ten noorden van dat gebied. Daar zou het bezoekerscentrum goed tot zijn recht kunnen komen als extra element in de bijzondere geschiedenis van deze twee plaatsen.

AFBEELDING 12 LUCHTFOTO VAN DE LOCATIE KORT NA DE AANLEG ERVAN, MET DAAROP DUIDELIJK ZICHTBAAR DE OPEN PLEK TUSSEN DE BEIDE EREVELDEN IN

Het plangebied sluit aan op het sleutelgat. Het sleutelgat zelf wordt begeleid door laanbeplanting in de vorm van beuken. Ten noorden van het sleutelgat zijn dennen aanwezig.

De begeleidende beplanting van het sleutelgat is geïnventariseerd door de Bomenwacht en is voorzien van een kwaliteitsbeoordeling.

Het bezoekerscentrum wordt toegankelijk via het “sleutelgat” een open plek in het bos.

Aan de voorzijde langs de Ruytershoveweg ligt aan weerszijden een lange parkeerstrook, waar parallel voor bezoekers de mogelijkheid bestaat om te parkeren. Zoals op onderstaande afbeelding te zien is, betreft het hier een ruime parkeercapaciteit. Voor reguliere bezoekers is dit ruim voldoende. In geval van bijzondere evenementen zal aansluitend daarop in de berm geparkeerd worden.

Tussen parkeerplaatsen en weg bevindt zich een dubbelzijdig fietspad.

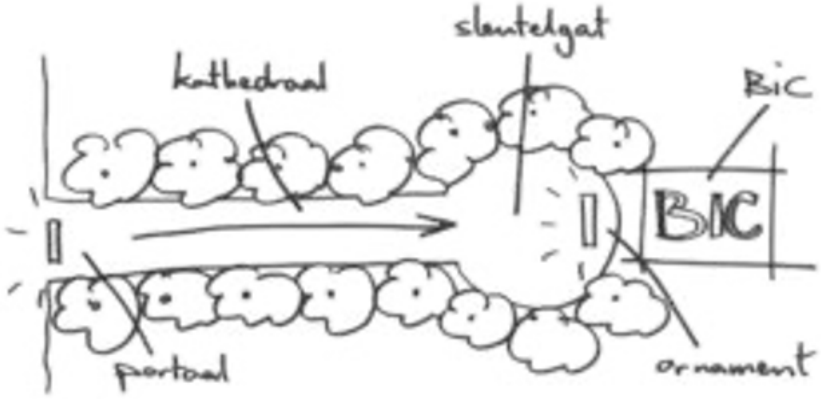

AFBEELDING 13 STRUCTUUR VAN DE INVULLING

Kathedraal

Tussen de grote open ruimtes van de begraafplaatsen vormen oude rijen statige beuken de binnenruimte van een natuurlijke kathedraal. In de visie van de architect wordt deze 'kathedraal' met architectonische elementen een meer concrete en beter afleesbare vorm. Een van de elementen die wordt toegevoegd is een entreeportaal aan de Ruytershoveweg. Deze theatrale poort van Corten staal geeft het BIC een duidelijk zichtbaar adres aan de weg tussen de erevelden. Het bouwwerk komt op de bestemming Maatschappelijk in het vigerende bestemmingsplan en wordt buiten de aanduiding NNB (Natuurnetwerk Brabant) gerealiseerd.

AFBEELDING 14 DE ENTREE

Het 'middenschip'

In het 'middenschip' van de kathedraal worden (zonder dat de beuken worden aangetast) Corten stalen louvres toegevoegd. Op deze manier ontstaat een duidelijke middengang waardoor de bezoeker vanaf de Ruytershoveweg naar het BIC wordt geleid. De louvres geven in chronologische volgorde 'de Slag om de Schelde' weer aan de hand van plaats, datum en leger-eenheid (RAF, 3rd Canadian infantry division, etc.). Dit onderverdeeld in de slag aan de linker- en rechteroever van de schelde. De wandeling door het middenschip van de kathedraal biedt op deze manier een geleidelijke en ook educatieve overgang tussen de entree aan de Ruytershoveweg en het Bezoekers Informatie Centrum (BIC). Ook deze bouwwerken

worden gerealiseerd binnen de bestemming Maatschappelijk uit het vigerende bestemmingsplan en buiten de NNB.

AFBEELDING 15 INVULLING TOEGANG

Ruimte voor educatie en bezinning
Wat is er gebeurd? Waarom zijn er zoveel slachtoffers gevallen? Wie waren deze mensen die voor onze vrijheid zijn gevallen? Het ontwerp biedt op flexibele wijze ruimte om antwoorden te geven op deze vragen zonder inbreuk te maken op de aanwezige sereniteit van de plek. Of het nu veteranen, nabestaanden of andere bezoekers betreft, op iedereen zal het bezoek een onvergetelijke indruk achterlaten. De elementen van het ontwerp vormen samen een ensemble; een samenhangend geheel vanaf de entree aan de Ruytershoveweg, door de 'beukenkathedraal' en het 'sleutelgat' tot in het Bezoekers Informatie Centrum (BIC).

Het Bezoekers Informatie Centrum (BIC)
De beoogde locatie voor het BIC ligt achter het ´sleutelgat´ en de ´kathedraal´. De locatie is door het entreeportaal aan de Ruytershoveweg direct zichtbaar en ligt in het verlengde van de centrale as van het ´middenschip´. Een voor de hand liggende rechthoekige vorm voor het BIC conflicteert met de bestaande structuur van de reeds aanwezige context. Er is dan ook gekozen om de vorm van het BIC voort te laten komen uit de cirkelvormige centrale ruimte. De cirkelvormige ruimte die gevormd wordt door de hoge beuken (ook wel het 'sleutelgat' genoemd) heeft een cultuurhistorische waarde omdat vanaf deze plek de slachtoffers naar hun laatste rustplaats werden gebracht. De plek wordt vanwege de positie en de vorm van het BIC extra benadrukt, het gebouw 'omarmt' als het ware deze bijzondere plek. Vanuit deze centrale ruimte betreedt de bezoeker het BIC. De ronde gevel geeft tevens aanleiding tot het realiseren van zichtlijnen vanuit het BIC op de naastliggende erevelden en het omliggende groen. Op deze manier blijft men ook vanuit de binnenzijde van het BIC op gepaste afstand verbonden met de laatste rustplaats van de slachtoffers. Het bezoekerscentrum zal een aanvulling betekenen op de huidige bijzondere locatie en zal nog meer informatie verschaffen over de bijzondere geschiedenis ervan. Te verwachten is dat jaarlijks enkele duizenden bezoekers extra daarmee deze locatie zullen aandoen. Vanuit het doel zal het bezoekerscentrum zo veel mogelijk te bezoeken zijn, vooral in het weekend en in de vakantieperiodes.

Te verwachten is dat dagelijks circa 6 extra verkeersbewegingen gaan ontstaan als gevolg van het bezoekerscentrum. Dit aantal sluit aan bij het onderwerp verkeer en parkeren en is eveneens als uitgangspunt genomen bij de opstelling van de aerius-berekeningen in het kader van het onderzoek naar de vraag of het plan zich verhoudt tot de Wet natuurbescherming. Het geringe extra verkeer kan

gemakkelijk worden afgewikkeld aangezien de Ruytershoveweg qua profiel en doorgaande functie deze extra capaciteit gemakkelijk aan kan. Aan de voorzijde van de erevelden liggen voldoende parkeerplaatsen.

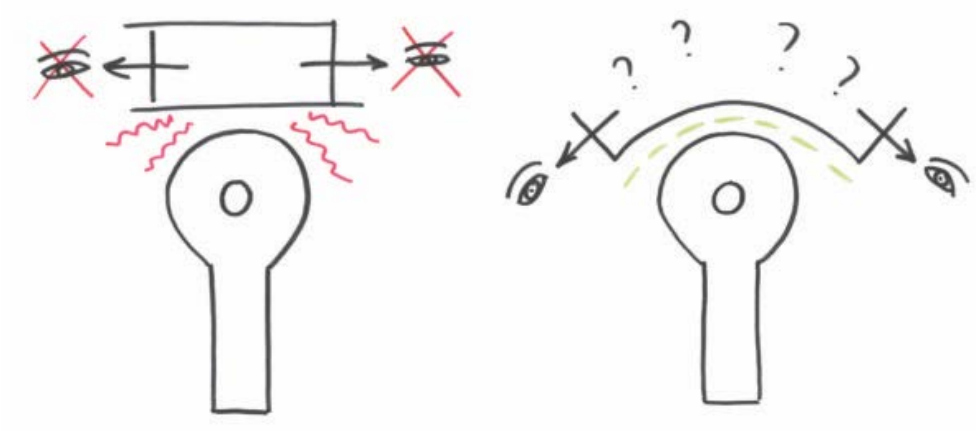

AFBEELDING 16 IMPRESSIE VAN HET GEBOUW

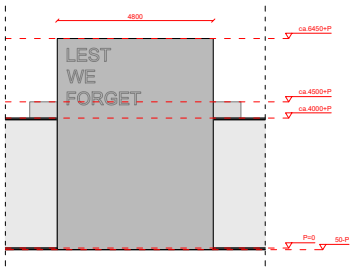

hoogteaccent entree

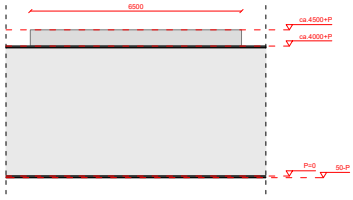

hoogteaccent gebouwkern

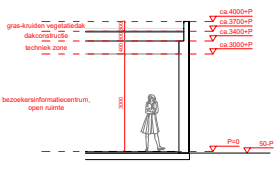

principedoorsnede

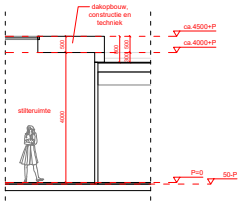

principedoorsnede gebouwkern

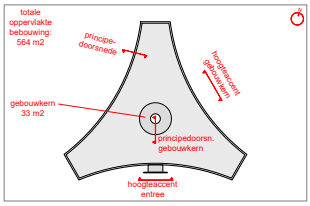

BIC	project	Bezoekersinformatiecentrum Erevelden Bergen op Zoom	omschr.	principedoorsnedes beoogde ontwikkeling	datum	23-06-2020	grassodenridder_architecten
			tek.nr.	-	schaal	1:100	
			fase	-	formaat	A3	

Het bezoekersinformatiecentrum krijgt een hoogte van 5,00 m, 10 % kan een hoogte accent krijgen tot maximaal 7 meter en een bebouwde oppervlakte van 550 m2. Bouwvlak en bouwhoogte van het BIC worden vastgelegd op de verbeelding. De occupatie van het bezoekerscentrum voor het desbetreffende gebied is aan de hand van de verstoringszone onderbouwd. Het plangebied heeft betrekking op gebouw en verstoringszone. Op de verbeelding wordt de bestemming Maatschappelijk opgenomen en wordt de oppervlakte van het gebouw plus de verstoringszone opgenomen met de bestemming Maatschappelijk.

Het parkeren zal blijven plaatsvinden aan de Ruytershoveweg. Het is niet de verwachting dat ten opzichte van de huidige situatie dagelijks grote aantallen bezoekers het centrum zullen bezoeken. Het is wel de bedoeling dat de bijzondere plek en betekenis van de locatie bezoekers zullen trekken die in alle rust de sfeer van het gebouw kunnen beleven en dit kunnen combineren met een bezoek aan de begraafplaatsen.

HOOFDSTUK 4 BELEID EN REGELGEVING

4.1. LANDELIJK (RIJKS-) RUIMTELIJK BELEID

4.1.1 NATIONALE OMGEVINGSVISIE (NOVI)

De op 11 september 2020 vastgestelde Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van onze leefomgeving. Hiermee wil het Rijk inspelen op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI geeft weer voor welke uitdagingen Nederland staat, wat daarbij de nationale belangen zijn, welke keuzes het Rijk maakt en welke richting het Rijk meegeeft aan decentrale keuzes. Deze keuzes hangen samen met de toekomstbeelden van de fysieke leefomgeving, de maatschappelijke opgaven en economische kansen die daarbij horen.

De NOVI sorteert voor op de Omgevingswet (die naar verwachting in 2024 in werking treedt). Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang met elkaar. Zo kunnen in gebieden betere, meer geïntegreerde keuzes gemaakt worden.

Prioriteiten
De NOVI schetst een toekomstperspectief naar 2050 waarin vier prioriteiten worden vastgesteld:

Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Zeespiegelstijging, hoge rivierafvoeren, wateroverlast en lange periodes van droogte zijn hier voorbeelden van. In 2050 zal Nederland klimaatbestendig en waterrobuust zijn. In 2050 moet Nederland ook een duurzame energievoorziening hebben. Dit vraagt ruimte, onder meer voor windmolens en zonnepanelen. Voorwaarde is dat bewoners goed betrokken zijn en invloed hebben op het gebruik en kunnen meeprofiteren in de opbrengsten.
Voor de ontwikkeling van duurzame energie zijn regionale energiestrategieën (RES) essentieel. Medeoverheden geven, in samenwerking met de energiesector, gebruikers en andere belanghebbenden, in de RES invulling aan de inpassing van duurzame energie op het land.

Duurzaam economisch groeipotentieel
Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. De Nederlandse economie dient toekomstbestendig te worden, oftewel concurrerend, duurzaam, en circulair. Het gebruik van duurzame energiebronnen en verandering van productieprocessen wordt gestimuleerd. Steden en stedelijke regio's zijn belangrijk voor onze economie. Dit geldt vooral daar waar sprake is van een aantrekkelijke en gezonde omgeving en diversiteit in aanwezige economische functies, opleidingen en andere voorzieningen.

Sterke en gezonde steden en regio's
Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. De leefbaarheid van stedelijk gebied staat voorop. Hiervoor dienen deze gebieden in te zetten op klimaatadaptatie om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Ook dient de bouw van nieuwe woningen te zijn gericht om een zo breed mogelijk aantal inwoners te bereiken. Mobiliteit dient aan te sluiten op nieuwe ontwikkelingen waarbij onder meer de CO2 uitstoot wordt verminderd.
Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied
Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. Er dient een balans tussen de ontwikkeling van natuur en landbouw te worden gevonden. Hiernaast dient het een prettige omgeving te

zijn om te werken, wonen en te recreëren. Biodiversiteit van gebieden en de verduurzaming van landbouw zijn kernpunten.

Afwegingsprincipes
Het stellen van de bovenstaande prioriteiten kan een situatie maken dat belangen soms botsen. Om in zo'n situatie keuzes te maken worden drie afwegingsprincipes gebruikt:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI zoekt het Rijk naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

De uitvoering van de NOVI moet gezamenlijk worden aangepakt. Rijk, provincies en gemeenten gaan meer samenwerken als één overheid. Ook staat participatie centraal. Daarnaast is de NOVI continu in beweging. Het is de bedoeling dat het zich continu aanpast aan ontwikkelingen, in een permanent en cyclisch proces.

Toepassing plangebied
Het betreft een bezoekerscentrum van bescheiden aard met een geringe uitstraling ter ondersteuning van de waarde van de militaire erevelden. De uitspraken op rijksniveau bevinden zich op een hoger abstractieniveau en zijn niet relevant voor het onderhavige plangebied.

4.1.2. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte 2040
De Nota Ruimte, Nota mobiliteit, de Mobiliteitsaanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving hebben vanaf 13 maart 2012 plaats gemaakt voor de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De SVIR 2040 is de overkoepelende visie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de basis voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In deze SVIR stelt het Rijk duidelijke ambities voor 2040: Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Hiermee speelt het Rijk in op (inter)nationale ontwikkelingen, terwijl ze ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

Deze ambities zijn omgezet naar drie hoofddoelen voor de middellange termijn (2028) waaraan dertien onderwerpen zijn gekoppeld met een nationaal belang:

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door de ruimtelijk-economische structuur te versterken door:
    a. goede internationaal bereikbare stedelijke regio's met concentraties van topsectoren en een goed vestigingsklimaat
    b. energiezekerheid door ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en -transitie
    c. ruimte voor het hoofdnetwerk van buisleidingen voor de transport van (gevaarlijke) stoffen (aardgas, CO_2 en aardolie(producten)).
    d. efficiënt gebruik van de ondergrond
2. Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid door te focussen op de beleidsmix van:

    a. *slim investeren* in een sterk hoofdnetwerk spoor-, vaar- en autowegen tussen en rondom stedelijke regio's en inclusief de achterlandverbindingen
    b. *innoveren* voor het verbeteren van de benutting van de huidige capaciteit van het mobiliteitssysteem
    c. *instandhouden* van de huidige Rijksinfrastructuur om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving door
    a. het verbeteren van de milieukwaliteit en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's
    b. ruimte te houden voor waterveiligheid en (duurzame) zoetwatervoorziening
    c. ruimte te houden voor cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten
    d. en voor unieke flora en faunasoorten
    e. terwijl er rekening wordt gehouden met ruimte voor militaire activiteiten

Tenslotte is het dertiende nationale belang de zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle infrastructurele en ruimtelijke besluiten zodat integrale planvorming en besluitvorming op elk schaalniveau mogelijk is.
Om bij de besluitvorming zowel verstedelijking te stimuleren als overprogrammering te voorkomen wordt bij de besluitvorming gebruik gemaakt van de ladder voor duurzame verstedelijking, welke is opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro):

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Van belang is dus om eerst te bezien of de ontwikkeling als een stedelijke ontwikkeling kan worden aangemerkt. In het Besluit ruimtelijke ordening is een definitie gegeven van wat onder een stedelijke ontwikkeling verstaan wordt. Dit is '*een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'*.

De Structuurvisie gaat geheel op in de NOVI, behalve enkele onderdelen van bijlage 6, 'Essentiële onderdelen Nota Mobiliteit'.

Toepassing plangebied:

Omdat dit bestemmingsplan alleen in een beperkt bezoekerscentrum voorziet, wordt geconstateerd dat er geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening. De ladder van duurzame verstedelijking hoeft dan ook niet doorlopen te worden.

4.1.2. Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening

De nationale belangen uit de structuurvisie die juridisch borging vragen zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Deze rijksbelangen worden met dit besluit geborgd in bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen van overheden. Onderwerpen die in dit besluit aan bod komen zijn: rijksvaarwegen, de mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundament, grote rivieren, de Waddenzee en het waddengebied, defensie, hoofdwegen en landelijke spoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen, primaire waterkeringen, het Natuurnetwerk Nederland, het IJsselmeergebied, erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde en de ruimtereservering voor de parallelle Kaagbaan. Van deze rijksbelangen is het Natuurnetwerk relevant voor het plangebied. Omdat het Barro bepaalt dat het Natuurnetwerk Nederland bij provinciale verordening wordt aangewezen, wordt dit punt bij het provinciale beleid besproken. Andere rijksbelangen zijn niet relevant voor het plangebied.

4.1.3. CONCLUSIE LANDELIJK RUIMTELIJK BELEID

Het plan om een bezoekerscentrum te realiseren past, mede gezien het schaalniveau, binnen de kaders die het Rijk daartoe stelt.

4.2. PROVINCIAAL BELEID

4.2.3. OMGEVINGSVISIE 'DE KWALITEIT VAN BRABANT'

De provincie wil gaan werken volgens de uitgangspunten van de nieuwe Omgevingswet. Daarom is op 14 december 2018 de Brabantse Omgevingsvisie vastgesteld. Deze Omgevingsvisie bevat de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. Dat gaat om ambities op gebied van de energietransitie, een klimaatbestendig Brabant, Brabant als slimme netwerkstad en een concurrerende, duurzame economie. De omgevingsvisie geeft ook aan op welke nieuwe manieren de provincie met betrokkenen wil samenwerken aan omgevingsvraagstukken en welke waarden daarbij centraal staan. De beoogde ontwikkeling van een bezoekerscentrum is niet in strijd met de uitgangspunten van de Omgevingsvisie.

Toepassing plangebied:

Gezien het hoge abstractieniveau van de visie heeft deze nauwelijks betekenis voor dit plangebied.

4.2.4. INTERIM OMGEVINGSVERORDENING BRABANT

De belangen en doelen van de provincie Noord-Brabant zoals deze zijn beschreven in de omgevingsvisie, zijn praktisch uitgewerkt in de omgevingsverordening. Deze bevat dan ook instructieregels voor de fysieke leefomgeving die de gemeenten helpen om een basis te vormen voor de bestemmingsplannen en andere ruimtelijke besluiten. De omgevingsverordening vervangt zes provinciale verordeningen en heeft de status van:

- Milieuverordening gebaseerd op artikel 1.2. Wet milieubeheer
- Verordening wegen gebaseerd op artikel 57 Wegenwet en artikel 2A Wegenverkeerswet
- Verordening Ontgronden gebaseerd op artikel 5, tweede lid, en artikel 7, tweede lid, Ontgrondingenwet
- Verordening natuurbescherming gebaseerd op diverse artikelen uit de Wet natuurbescherming
- Verordening ruimte gebaseerd op artikel 4.1. Wet ruimtelijke ordening
- Verordening water gebaseerd op diverse artikelen in de Waterwet

De interim-omgevingsverordening Brabant is op 5 november 2019 in werking getreden, geconsolideerd na verwerking van wijzigingen d.d. 21 maart 2023 en laatstelijk gewijzigd op 18 april 2023.

Natuurnetwerk Brabant

In de interim-omgevingsverordening is de locatie aangewezen als Natuurnetwerk Brabant

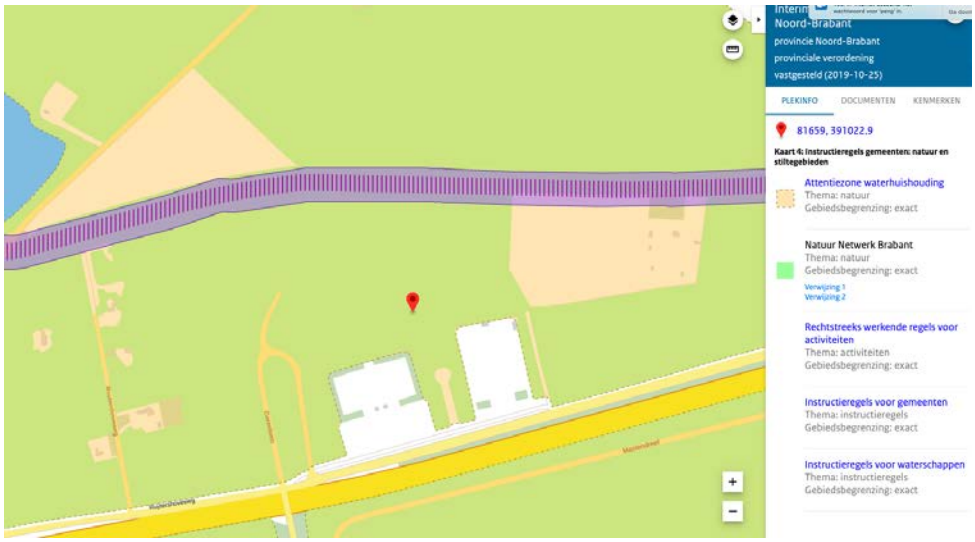

AFBEELDING 17 KAART PROVINCIALE INTERIM OMGEVINGSVERORDENING MET IN LICHTGROEN NATUURNETWERK EN IN PAARS DE ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE VAN DE ZOOM

In deze verordening zijn bepalingen opgenomen over de instandhouding en versterking van dit netwerk. De aanwijzing van het natuurnetwerk is gebaseerd op het provinciale Natuurbeheersplan. In dat Natuurbeheersplan zijn ook de waarden van de diverse gebieden die in het NNB zijn gelegen, vastgelegd.

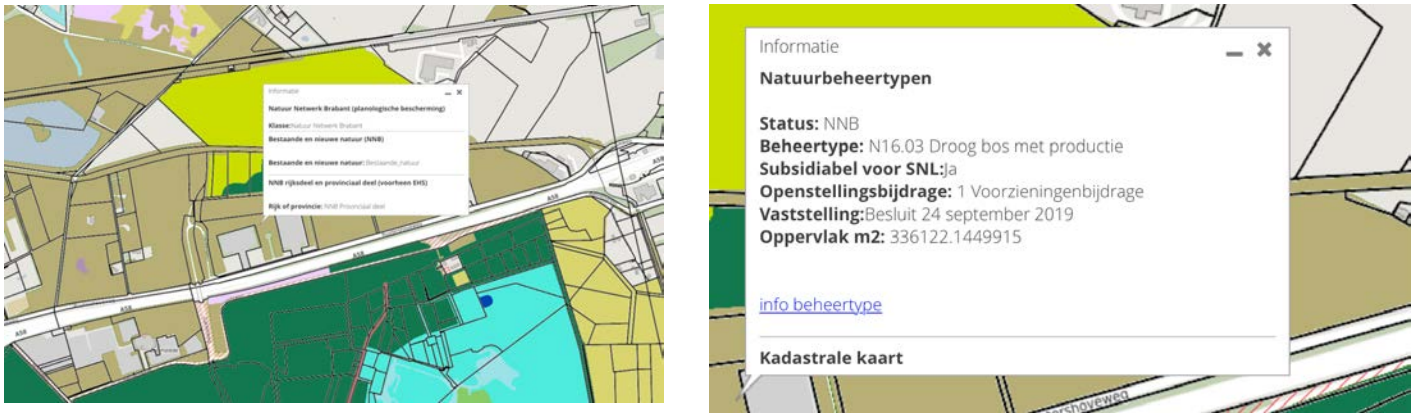

AFBEELDING 18 KAART VAN HET NATUURBEHEERSPLAN MET DAARBIJ AANGEGEVEN BESTAANDE NATUUR PLUS AMBITIEBEHEERTYPE

Het onderstaande is ontleend aan de toelichting op de Interim-omgevingsverordening.

Het Natuur Netwerk Brabant (NNB) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang, zoals de bossen, de heide en vennen, de stuifduinen, de schraalgraslanden, de rivieren en beken. Het doel van het NNB-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Deze leefgebieden zijn belangrijk voor dier- en plantensoorten.

Om de populaties gezond te houden en de genetische uitwisseling te bevorderen, moeten de gebieden groot genoeg zijn en de mogelijkheid bieden voor migratie tussen de gebieden. Om het NNB als zo`n netwerk te laten functioneren, werkt de provincie samen met andere partijen aan het aanleggen van ecologische verbindingszones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Als de omstandigheden in een bepaald gebied (tijdelijk) verslechteren, dan kan een soort uitwijken naar een ander geschikt gebied. In het licht van de klimaatveranderingen is dit van toenemend belang. De ecologische verbindingszones zijn

(vaak) langgerekte landschapselementen die als groene schakels de Brabantse natuurgebieden met elkaar verbinden.

Het Natuur Netwerk Brabant hangt samen met het Natuur Netwerk in de andere delen van Nederland en met het Europese net van natuurgebieden, bekend onder de naam Natura 2000.

Het NNB bestaat uit:

- bestaande natuur- en bosgebieden;
- gerealiseerde nieuwe natuur. Dit zijn gronden die met subsidie uit het Natuurbeheerplan zijn gerealiseerd als nieuwe natuur en waar de landbouwfunctie of een andere niet natuurbestemming is verdwenen;
- nog niet gerealiseerde nieuwe natuur. Dit zijn meestal agrarische gronden die in het Natuurbeheerplan zijn aangewezen als nieuwe natuur, maar waar de gewenste natuurfunctie nog niet is gerealiseerd. De oude functie of bestemming is nog aanwezig;
- ecologische verbindingszones.

Het provinciale beleid is erop gericht om het netwerk in 2027 gereed te hebben. Dit wordt in het algemeen bereikt door:

· het concreet aanwijzen van de gebieden die tot het NNB behoren en het vastleggen van de natuurdoelen (bepalen);

· voor zover nodig functiewijziging van landbouwgrond en ander niet-natuurgebruik naar natuurgebied door aankoop of particulier natuurbeheer (deelname);

· inrichten van deze gebieden zodat de natuurkwaliteit (omschreven in natuurdoelen) ontwikkeld kan worden (inrichting);

· realiseren van de natuurkwaliteit door een duurzaam beheer en eventueel aanvullend omgevingsbeleid (uitvoering).

Bij het opstellen van een bestemmingsplan zijn gemeenten verplicht aansluiting te zoeken bij de wezenlijke ecologische kenmerken en waarden die in het natuurbeheerplan zijn beschreven. Deze waarden en kenmerken zijn per gebied vastgelegd in een beheertypenkaart en in een ambitiekaart.

Afsprakenkader kwaliteitsverbetering van het landschap, regio West-Brabant

In artikel 3.9 IOV is bepaald dat als een bestemmingsplan een ruimtelijke ontwikkeling in het Landelijk Gebied toelaat, deze ruimtelijke ontwikkeling gepaard gaat met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied of de omgeving.

Deze verplichting was ook al opgenomen in de Verordening Ruimte. In West-Brabant hebben gemeenten gezamenlijk afspraken gemaakt over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan kwaliteitsverbetering van het landschap. Op provinciaal niveau geldt de Handreiking kwaliteitsverbetering van het landschap. Het Afsprakenkader kwaliteitsverbetering van het landschap, regio West-Brabant is een nadere/specifieke invulling van kwaliteitsverbetering en geldt daarom voor het plangebied.

Onder kwaliteitsverbetering van het landschap valt:

1. landschappelijke inpassing (van bebouwing);
1. toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen die een bijdrage leveren aan de versterking van de landschapsstructuur of de relatie stad-land;
2. activiteiten gericht op behoud of herstel van cultuurhistorische waardevolle bebouwing of terreinen;

2. wegnemen van verharding;
3. slopen van bebouwing;
4. een fysieke bijdrage aan de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingszones;
5. voorzieningen t.b.v. extensieve recreatie, extra investeringen in beeldkwaliteit en watergerelateerde elementen, zoals de aanleg van poelen.

Er zijn een drietal categorieën onderscheiden:

1. Categorie 1: ruimtelijke ontwikkelingen met nauwelijks tot geen landschappelijke invloed en waarbij geen (extra) kwaliteitsverbetering van het landschap wordt geeist. Bijvoorbeeld: herbouw van een woningen binnen het bestemmingsvlak of het vergroten van de inhoud van de woning.
2. Categorie 2: ruimtelijke ontwikkelingen met weinig landschappelijke invloed, dan wel ruimtelijke ontwikkelingen die van nature aan het buitengebied zijn gebonden, of plaatsvinden in hiervoor aangewezen gebied. De kwaliteitsverbetering vindt plaats in de vorm van landschappelijke inpassing. Bijvoorbeeld omschakeling van de ene agrarische bedrijfsvorm naar een andere agrarische bedrijfsvorm of de wijziging naar de bestemming Wonen, zolang het bestemmingsvlak niet wordt vergroot.
3. Ruimtelijke ontwikkelingen welke niet tot categorie 1 of 2 behoren. De kwaliteitsverbetering wordt berekend aan de hand van bestemmingswinst. Hiervoor is het vereist dat een taxatie van de locatie aanwezig is.

Voor alle ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied geldt het principe van kwaliteitsverbetering. Daarom moet er altijd in de ruimtelijke onderbouwing van een initiatief opgenomen worden op welke wijze aan kwaliteitsverbetering wordt voldaan. Ook als sprake is van een categorie 1-geval en kwaliteitsverbetering achterwege kan blijven.

Dit bestemmingsplan maakt een kleine ontwikkeling mogelijk. Voor deze kleine ontwikkeling is aangegeven op welke wijze aan landschappelijke inpassing en/of kwaliteitsverbetering is voldaan.

Toepassing plangebied:

1. Dit bestemmingsplan maakt het mogelijk te bouwen in Natuurnetwerk Brabant. Dat is alleen mogelijk als voldaan wordt aan de voorwaarden die in de Verordening zijn opgenomen. In paragraaf 4.2.4.1 wordt hier nader op ingegaan.

2. Gemotiveerd dient te worden hoe aan het Afsprakenkader kwaliteitsverbetering landschap wordt voldaan. In paragraaf 4.2.4.2 wordt hierop ingegaan.

3. In de Interim omgevingsverordening is het plangebied voorzien van de aanduiding attentiezone waterhuishouding. In paragraaf 4.2.4.3 wordt hierop ingegaan

4.2.4.1 BOUWEN IN NNB

De locatie waar de bouw van het nieuwe bezoekerscentrum met een oppervlakte van maximaal 550 m2 alsmede de bijbehorende verstoringzone, is bedacht, is gelegen in het NNB. In principe is het niet mogelijk om hier te bouwen, maar hierop zijn uitzonderingen mogelijk. Deze mogelijkheden zijn opgenomen in de Interim-omgevingsverordening.

In artikel **3.19** van de Interim omgevingsverordening is aangegeven dat een bestemmingsplan dat toepassing geeft aan het nee tenzij principe een onderbouwing bevat dat sprake is van een groot openbaar belang en dat voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voor handen zijn buiten de NNB. Zoals reeds gemeld, houdt de realisering van het bezoekerscentrum verband met de bijzondere geschiedenis van deze locatie. De locatie van het bezoekerscentrum zal te midden van de twee erevelden plaatsvinden. Aan de

voorzijde van de weg, buiten het NNB, is de locatie gelegen waar de lichamen van de gesneuvelde militaire zijn verzameld alvorens deze zijn overgebracht naar hun laatste rustplaats. Het is geen optie om op deze plaats het bezoekerscentrum te plaatsen. Om die reden wordt deze plaats volledig gerespecteerd en zal het bezoekerscentrum ten noorden hiervan komen. De plaats zelf biedt in de vorm van een sleutelgat een bijzondere ambiance als toegangsroute naar het bezoekerscentrum.

In artikel **3.21 lid 1** van de Interim-omgevingsverordening is het volgende bepaald:

“Een bestemmingsplan kan een ontwikkeling binnen Natuur Netwerk Brabant mogelijk maken in het geval dat:

a. de aantasting van areaal Natuur Netwerk Brabant kleinschalig is;
b. de ontwikkeling slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant;
c. de ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;
d. er een afweging van alternatieven heeft plaatsgevonden;
e. er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;
f. er bij verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie;
g. op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.”

In artikel **3.21 lid 2** van de Interim-omgevingsverordening is bepaald dat burgemeester en wethouders een verzoek doen als bedoeld in artikel 6.2 van de Interim-omgevingsverordening. Dit verzoek is onderdeel van een ontwerp-bestemmingsplan. Het verzoek wordt na afloop van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan ingediend bij Gedeputeerde Staten en gaat vergezeld van een beschrijving, waaruit blijkt dat is voldaan aan de in de Interim-verordening gestelde voorwaarden. Gedeputeerde staten beslissen binnen 4 weken op een verzoek om herbegrenzing van het NNB. Pas nadat Gedeputeerde staten hebben besloten mag het bestemmingsplan worden vastgesteld.

Bij de verantwoording van de geplande kleinschalige aantasting van de NNB worden successievelijk de criteria als bedoeld in artikel 3.21 lid 1 gevolgd

a. Aantasting dient kleinschalig te zijn.

Het gebouw zal een oppervlakte krijgen van maximaal 500 m2. De toegang tot het gebied is recentelijk nog ingenomen door het tijdelijke dilemmahof (inmiddels verwijderd). Het bestaat verder uit beuken en een kenmerkende open ruimte (het sleutelgat). Dit toegangsgebied zal verder ongemoeid worden gelaten. Alleen zal een natuurlijk pad worden aangelegd naar het bezoekerscentrum toe. Het pad komt buiten de NNB te liggen. Het is de intentie om het gebied te handhaven in zijn huidige vorm en de bezoeker stil te laten staan bij het bijzondere verhaal van de totstandkoming van de erevelden.

b. Beperkte aantasting van de ecologische waarden

Zoals uit het Natuurbeheerplan blijkt, is het ambitie-beheertype voor dit gebied “droge bossen en productie”. De locatie waar het bezoekerscentrum is bedacht, is omgeven door dennen. Deze dennen hebben geen bijzondere waarde voor het gebied. Bovendien zijn ze aan een dunningsoperatie toe. De ondergrond wordt gevormd door bosgrond, zonder bijzondere beplanting. Een inventarisatie van de waarden is in het compensatieplan opgenomen dat als bijlage bij deze toelichting gevoegd.

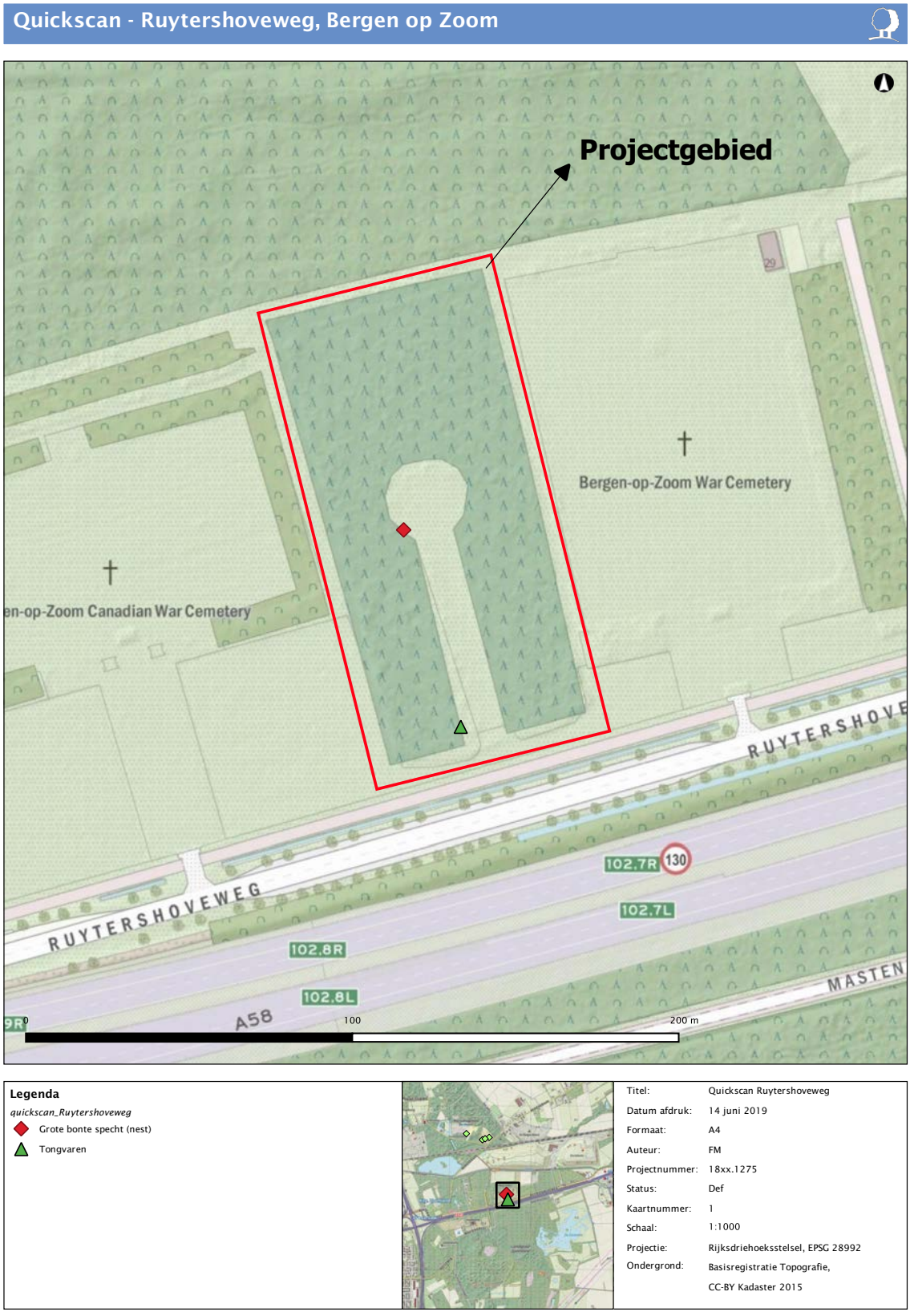

FIGURE 1 KAART BEHOREND BIJ DE INVENTARISATIE VAN ECOLOGISCHE WAARDEN

c. Ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB als geheel

De aantasting van 550 m2 alsmede de oppervlakte van de verstoringszone is een kleine aantasting van de ecologische waarde van de NNB ter plaatse. Het is een gegeven dat de beide erevelden thans geen onderdeel uitmaken van de NNB (witte vlekken). Via het compensatieplan worden evenwel de ecologische waarden van het NNB als geheel versterkt aangezien een nieuw natuurgebied op de voormalige gemeentekwekrij aan de Ruytershoveweg zal worden ingericht.

Verder is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd door Bomenwacht bij 73 bomen in het projectgebied. Deze gaat als bijlage bij deze toelichting. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van de bomen overwegend goed is maar dat wel extra maatregelen en onderhoud nodig is. Op basis van dat advies worden de nodige onderhoudsmaatregelen uitgevoerd zodat ook die maatregelen kunnen leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van het NNB als geheel.

d. Er heeft een afweging van alternatieven plaatsgevonden

Zoals hiervoor is aangegeven is de realisatie van het bezoekerscentrum geen onderdeel van de erevelden zelf maar een aanvulling hierop met een specifieke doelstelling. Het is wel een functie waarbij er inhoudelijk een rechtstreekse relatie ligt met de erevelden. Het bezoekerscentrum richt zich et primair op het vertellen van het verhaal De functie van de erevelden is primair het respect voor de overledenen. Om die reden lenen de erevelden zelf zich niet direct voor realisatie van een bezoekerscentrum.

Zoals op de bijlagen te zien is, is in de directe omgeving geen alternatief te bedenken dat geen onderdeel uitmaakt van de NNB. Het spreekt voor zich dat een locatie tussen de erevelden het meest passend is. Realisatie van het bezoekerscentrum aan de voorzijde van de Ruytershoveweg is overwogen maar past niet bij de bijzondere historie van de plek. Zoals in de inleiding reeds is aangegeven, is deze plek aanvankelijk gebruikt om de lichamen te begraven en zijn deze later herbegraven in de specifieke graven. Het is nadrukkelijk de wens om deze plaats vrij te laten van bebouwing, de aanwezige natuurwaarden te handhaven en stil te staan bij het verhaal dat in deze locatie besloten ligt.

Het realiseren van het bezoekerscentrum direct ten noorden van deze locatie is daarom het meest passend.

e. Er is sprake van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing

Het gebouw zal worden gesitueerd ten noorden van de open plek (het sleutelgat) en aan de rand van het dennenbos dat ter plaatse aanwezig is. Door natuurlijke materialen te gebruiken en een organische vormgeving van het gebouw, zal zich dat voegen in de natuur van de directe omgeving. Uiteraard zal het gebouw worden ingepast en zal passende beplanting worden aangebracht, zodat het als het ware op zal gaan in de natuurlijke omgeving ter plaatse. De route ernaartoe zal vooral een symbolische worden. De thans aanwezige bomen en natuurwaarden worden ontzien.

f. Bij verlies aan ecologische waarden wordt voldaan aan artikel 3.22

Artikel 3.22 biedt de mogelijkheid om te kiezen voor fysieke compensatie of voor financiële compensatie.

Gekozen wordt voor een fysieke compensatie en deze te realiseren aan de oostzijde van de voormalige gemeentekwekerij aan de Ruytershoveweg. Ten behoeve van deze compensatie is een compensatieplan opgesteld dat als bijlage bij dit bestemmingsplan is gevoegd. De realisatie van dit compensatieplan, het beheer en het onderhoud ervan is vastgelegd in een voorwaardelijke verplichting.

Gekozen is om dit compensatieplan te realiseren op het terrein van de voormalige gemeentekwekerij aan de Ruytershoveweg. Het compensatieperceel ligt binnen de NNB en staat als N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur in het natuurbeheersplan.

Op bijgevoegde tekening is de 'hap' uit het NNB gevisualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met het te bebouwen oppervlak in combinatie met een verstoringszone (32 meter o.b.v. onderzoek NWC). De 'hap' uit het NNB bedraagt dan 3868m2. Rekening houdend met de compensatiefactor van 1,67 in verband met de natuurwaarde is totaal te compenseren oppervlakte van 6460m2. Deze compensatie vindt plaats op het oostelijk deel van de voormalige gemeentekwekerij gelegen aan de Ruytershoveweg (zie onderstaande afbeelding).

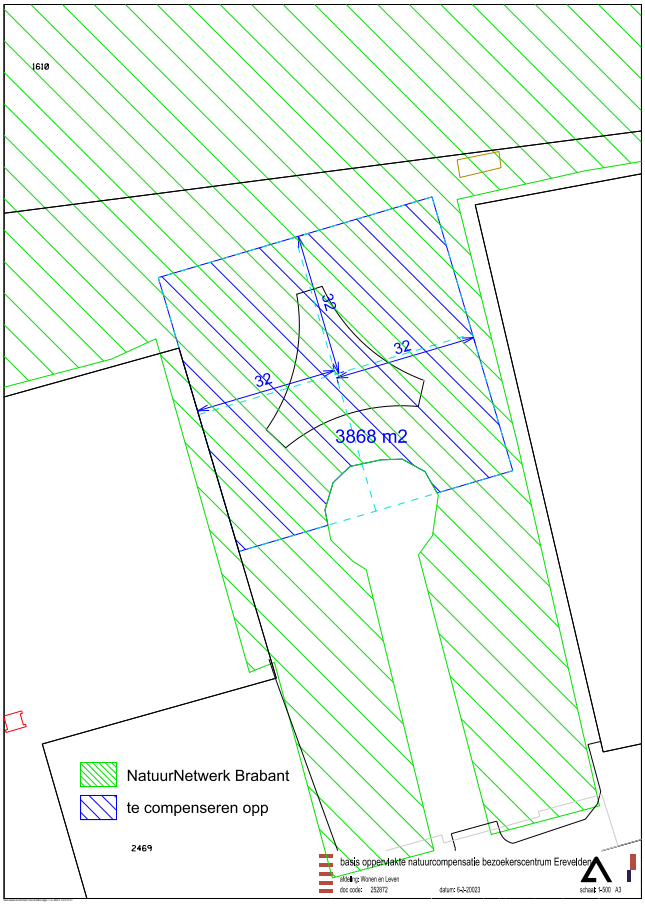

g. op welke wijze uitvoering en monitoring zijn verzekerd

Zowel in de gesloten anterieure overeenkomst als in de regels van het bestemmingsplan is de compensatie verzekerd. In (de regels van) het bestemmingsplan is het gebied waar de compensatie gaat plaatsvinden als zodanig opgenomen met de bestemming Natuur.

Het compensatieplan geeft aan wat er aan verlies van ecologische waarden en kenmerken optreedt en waar en hoe dit wordt gecompenseerd, inclusief de termijn van uitvoering, mitigerende maatregelen en het reguliere- en ontwikkelingsbeheer. In de planregels is door middel van een voorwaardelijke verplichting vastgelegd dat bouw en gebruik van het perceel ten behoeve van het bezoekerscentrum niet mogen plaatsvinden als niet binnen 3 jaar nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, uitvoering is gegeven aan dit compensatieplan en dit ook als zodanig wordt beheerd en onderhouden.

In het compensatieplan is een vertaling gemaakt naar de natuurbeheertypen die worden onderscheiden in het compensatieplan. De gewenste natuurbeheertypen die passen bij deze inrichting zijn:

- L01.01 Poel en klein historisch water 354 m2
- L01.02 Houtwal en houtsingel 475 m2
- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland 1.096 m2
- N16.03 Droog bos met productie 4.418 m2
- Toegangspad 157 m2

Deze beheertypen zijn op afbeelding 8 van het compensatieplan aangegeven en tevens op onderstaande afbeelding.

Wet natuurbescherming

In het compensatieplan is tevens een compensatie opgenomen voor de bomen die gekapt moeten worden op grond van de herplantplicht die is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Het gaat daarbij om 30 bomen die op het compensatieperceel terug zullen komen.

4.2.4.2 Afsprakenkader kwaliteitsverbetering van het landschap, regio West Brabant

Een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied moet gepaard gaan met een kwaliteitsverbetering van het landschap. Het verlies aan areaal van het Natuurnetwerk Brabant wordt fysiek gecompenseerd.

Het realiseren van een bezoekerscentrum houdt in dat de bestemming Natuur wordt vervangen door een bestemming Maatschappelijk. Het plangebied zal voor maximaal 550 m2 mogen worden bebouwd De bestemming zal strikt worden beperkt tot een bezoekerscentrum ten behoeve van de erevelden. Dat betekent dat het gebouw daarmee een beperkte waarde zal krijgen, omdat het voor maar één gebruiksdoel gebruikt kan worden. Daarmee kan het plangebied dus de oppervlakte van het bezoekerscentrum plus het

verstoringsgebied uit de NNB worden gehaald en worden gecompenseerd via het vastleggen van de bestemming Natuur voor het deel van de voormalige gemeentekwekerij aan de Ruytershoveweg.

4.2.4.3 ATTENTIEZONE WATERHUISHOUDING

Het plangebied valt in de attentiezone waterhuishouding zoals deze op de verbeelding van de Interim omgevingsverordening is opgenomen.

In artikel 3.26 van de Interim omgevingsverordening strekt een bestemmingsplan tot bescherming van de waterhuishouding en sluit functies en activiteiten uit die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelen van het hierbinnen gelegen Natuur Netwerk Brabant.

Artikel 3.26 lid 2 verplicht om een aantal regels op te nemen voor met name genoemde werkzaamheden.

De attentiezone is opgenomen ter bescherming van de hydrologische belangen van de in het gebied waarop de zone betrekking heeft opgenomen natte natuurparels. In het gebied van de attentiezone is de natte natuurparel Halsters laag gelegen. Dit gebied ligt op ruim 4 kilometer van de locatie. Binnen de locatie zal een beperkt grondverzet plaatsvinden ten behoeve van uitvoering van de bouwwerkzaamheden tot een diepte van maximaal 60 cm. Het is niet aannemelijk dat deze beperkte werkzaamheden en de toekenning van de functie van bezoekerscentrum een negatief effect zal veroorzaken op de natte natuurparel. Verder is in het bestemmingsplan een vergunningenstelsel opgenomen om ervoor te zorgen dat op het niveau van vergunningverlening nog een nadere toets kan plaatsvinden.

In de regels van het bestemmingsplan wordt voldaan aan hetgeen is voorgeschreven voor gebieden met de attentiezone waterhuishouding. Hiervoor is dezelfde regeling opgenomen als in het bestemminsplan Buitengebied Oost 2020.

4.2.5 REGIONAAL MILIEU- EN WATERPLAN (RWP)

Het Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) is de opvolger van het Provinciaal Milieu en Waterplan. Het is onderdeel van het planstelsel voor de wateropgaven in Nederland, samen met het Nationaal Water Programma en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen. Het RWP is op 22 december 2021 in werking getreden. Doel van dit nieuwe RWP is: een klimaatadaptief Brabant met veilig, schoon en voldoende water en een vitale bodem. Deze opgaven zijn ook van belang voor vrijwel alle andere provinciale opgaven: wonen en werken, infrastructuur en mobiliteit, landbouw en voedsel, natuur en biodiversiteit, erfgoed, een concurrerende en duurzame economie, en de energietransitie.

De provincie heeft de koers voor de komende jaren niet alleen bepaald. In dialoogsessies hebben vele partners en belanghebbenden actief meegedacht. Naast de Brabantse waterschappen, terreinbeherende organisaties (TBO's), de Vereniging Industriewater, drinkwaterbedrijven, de Brabantse Milieu Federatie, Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO) en verschillende onderwijsinstellingen, waren ook een groot aantal gemeenten aangesloten.

Een belangrijke rode draad in het programma is het herstellen van de systeemwerking. Vele generaties lang had het waterbeleid als doel wateroverlast te voorkomen en water zo snel mogelijk af te voeren. Inmiddels weten we beter en is het duidelijk geworden dat het roer om moet: we moeten zuinig zijn op ons water en de bodem, en het wateren bodemsysteem moet toegerust zijn op natte én droge tijden.

Toepassing voor het plangebied:

Het RWB is van beperkte betekenis voor dit plangebied. Het betreft een relatief beperkte ontwikkeling, waar geen waterbelangen spelen. Er zal vanwege de attentiezone conform de Interim omgevingsverordening worden voorzien in passende regels.

4.2.6 Conclusie provinciaal ruimtelijk beleid

De planlocatie bevindt zich in Natuurnetwerk Brabant. De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de uitgangspunten en voorwaarden van respectievelijk de omgevingsvisie en de interim-omgevingsverordening. Gebleken is dat de ontwikkeling functioneel en ruimtelijk past binnen het provinciaal beleid.

4.6. Gemeentelijk beleid

4.6.1 Omgevingvisie Bergen op Zoom

Op 28 juni 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie van Bergen op Zoom vastgesteld. De Omgevingsvisie onderscheidt een viertal gebiedsprofielen. De projectlocatie is gelegen in het het gebied dat aangeduid is als 'Natuurlijk Beleven. Dit gebied onderscheidt een aantal typische morfologische, , stedenbouwkundige en demografische eigenschappen, die het gebied typeren:

Op Europees niveau beschermde natuur op de Brabantse Wal;

- Bos en Heide: cultuurhistorie van de turfwinning en bebossing voor (mijn-)bouw en vastleggen duinzand;
- Veel historische landgoederen ooit gesticht door o.a. havenbaronnen uit Antwerpen;
- Rust en stiltegebieden voor de natuur;
- Uitloopgebied voor de stad;
- Kleinschalige structuur van afwisseling tussen bos, heide en velden (coulissen);
- Bezoekers zijn te gast.

Uit de Omgevingsvisie komt naar voren dat de gemeente zich inzet om de volgende kwaliteiten van het gebied te behouden en/of versterken:

- Waardevolle natuur, rol in terugdringen stikstof;
- Kleinschalige landbouw levert een bijdrage voor natuur;
- Contrast heide-bos-beekdalen versterken: het coulisselandschap;
- Versterken van recreatieve poortfuncties in de natuur;
- Een sterk verbonden netwerk van recreatieve voorzieningen versterken de structuren en voorzieningen uit aanliggende gebieden.

Welke ontwikkelingen, behoeften en opgaven zien we?

- Natuurvriendelijke recreatie bevorderen (recreatieve zonering; ecotoerisme);
- Bevorderen kwaliteit en vergroten diversiteit verblijfsrecreatie;
- Agrarisch medegebruik bevorderen;
- Biodiversiteit bevorderen door o.a. ontsnippering en klimaatadaptatie;
- Stikstofreductie en natuurbouw;
- Bevorderen schone mobiliteit.
- Fietsen op omliggend lokaal wegennet zoveel mogelijk stimuleren door gepaste inrichting van het profiel en maken van goede verbindingen.

4.6.2 Waterplan

Voor de gemeente Bergen op Zoom is in 2001 een waterplan opgesteld waarin alle verschijningsvormen van water in samenhang zijn bekeken. Het opstellen van het plan heeft plaatsgevonden in samenwerking met alle betrokken waterpartners en is in februari 2002 vastgesteld. Op basis van de uitgangspunten van het waterplan is het vigerende Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) van kracht geworden in 2003. Dit plan

is geactualiseerd en als verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP 2013-2017) in februari 2013 door de gemeenteraad vastgesteld.

Het waterplan besteedt integraal aandacht aan de ontwikkelingen en problemen op het gebied van watersystemen en waterketen. Het watersysteem bestaat uit hemel-, grond- en oppervlaktewater. De waterketen omvat alle drink- en afvalwater, kortom alle water in de buis. Met het waterplan willen de waterpartners het beleid meer op elkaar afstemmen. Bovendien willen ze gezamenlijk werken aan het herstel van veilige, gezonde, duurzame en veerkrachtige watersystemen en een duurzame, samenhangende waterketen. Daarbij staat centraal de verbetering van het leefmilieu van mens, dier en plant alsmede het evenwicht in economische en ecologische ontwikkelingen.

Vanuit de gezamenlijke beleidsplannen is een visie voor de gewenste situatie in 2050 (streefbeeld) ontwikkeld voor het waterplan. Vervolgens zijn aan de hand van het streefbeeld de ambities voor de lange, korte en middellange termijn vastgelegd. Kernelementen van het streefbeeld c.q. de lange termijn ambitie zijn:

- schoon oppervlaktewater en waterbodem;
- schoon grondwater;
- evenwichtige flora en fauna;
- water vasthouden en bergen;
- voorkomen wateroverlast;
- alleen afvalwater zuiveren (geen regenwater via de riolering transporteren/lozen);
- duurzame watervoorziening (beperkt drinkwatergebruik en water op maat).

In het watersysteem van de gemeente Bergen op Zoom zijn 7 stroomgebieden te onderscheiden. Voor elk stroomgebied is de huidige situatie bepaald en een toetsing aan de ambities uitgevoerd om de maatregelen te formuleren. In de stedelijke wateropgave van de gemeente uit 2009 is het betreffende waterbeleid herbevestigd en geactualiseerd met betrekking tot de beleidsdoelstellingen vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water en de gestelde normen met betrekking tot het voorkomen van wateroverlast in relatie tot de klimaatverandering. Alle te nemen maatregelen zijn vervolgens nader omschreven in het vijfjaarlijks te actualiseren rioleringsplan van de gemeente.

Toepassing voor het plangebied:

Er ligt vanuit het Waterplan geen concrete opgave voor het betreffende plangebied. In de waterparagraaf in hoofdstuk 5 van deze toelichting wordt nader ingegaan op het aspect water.

4.6.3 Nota toeristisch beleid Brabantse Wal

In 2009 is de Nota Toeristisch Beleid Brabantse Wal vastgesteld als kader voor het uitvoeringsprogramma toerisme Brabantse Wal. Het uitvoeringsprogramma is in samenspraak met de gemeenten Steenbergen en Woensdrecht opgesteld.

In de Nota Toeristisch Beleid Brabantse Wal is aangegeven dat de Brabantse Wal een plek moet worden waar bewoners, bezoekers en bedrijven alle voordelen van het bijzondere landschap en unieke ligging optimaal kunnen benutten en ervaren. Ieder gebied bezit een bepaalde kwaliteit welke wordt ondersteund door thema's per gebied: zoals water, natuur, cultuurhistorie en landschap. Door samenwerking hopen de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht te bereiken dat de bestedingen aan het toeristisch-recreatief product op de Brabantse Wal toenemen. De volgende aspecten zijn hierbij van belang:

1. Toename bekendheid. Omstreeks 2009 is onderzocht wat de bekendheid van de Brabantse Wal in de regio is. Destijds liet dit te wensen over. In de toekomst wil de gemeente

dat de Brabantse Wal meer bekendheid genereerd. Een grotere bekendheid moet leiden to meer bezoekers;

2. Meer bezoekers trekken. Uit onderzoek is gebleken dat het recreatieve aanbod van de Brabantse Wal vooral aansloot bij actieve 55-plussers. Het aanbod sloot destijds onvoldoende aan bij pubers, jongeren, twintigers, dertigers en gezinnen met zowel oude als jonge kinderen. De gemeente wil zich inspannen om tot een verbreding van doelgroep actieve recreanten te komen;
3. Vergroten herkenbaarheid. De gemeente heeft de ambitie om de herkenbaarheid van het gebied bij passanten te verbeteren, waardoor zij gestimuleerd worden tot het verkennen van het gehele gebied. Hiervoor moeten de interne recreatieve aanduidingen binnen het gebied verbeterd worden en op termijn geharmoniseerd. Dit zal leiden tot een langere verblijfsduur in het gebied;
4. Verhogen gastvrijheid. Het ontvangst in het gebied is essentieel voor een goede eerste indruk in het gebied. Het vormt het startpunt van de ontdekkingstocht van het gebied. Daarom wil de gemeente dat op 'ontvangstpunten' naast basisvoorzieningen ook gebiedsinformatie voorhanden is. Dit moet ook leiden tot een langere verblijfsduur in het gebied;
5. Verhogen toegankelijk. Dit betekent dat bezoekers het gebied via een optimale routestructuur moeten kunnen verkennen. Het gaat zowel om verkenning per auto, als per fiets, te voet, te paard of zelfs per boot(je);
6. Verhogen kwalitatief verblijf. De bestaande dag- en verblijfsrecreatie moet getoetst worden aan comforteisen van deze tijd en waar nodig moeten de noodzakelijke aanpassingen verricht worden. De gemeente geeft ook aan dat de ontwikkeling van nieuwe, comfortabele activiteiten gewenst is. Het voldoen aan deze doelstelling moet leiden tot een langere verblijfsduur, maar ook herhaalbezoek en meer bestedingen;
7. Verhogen samenwerkingsbewustzijn. De taak om de Brabantse Wal meer op de kaart te zetten en zodoende meer bestedingen te realiseren, is geen taak van de gemeente alleen. Juist de ondernemers zullen uiteindelijk het recreatieve product vormgeven. De gemeente biedt de kaders. De gemeente vindt het van belang dat de ondernemers meer gaan samenwerken, zodat zo het voorzieningenniveau zowel kwalitatief als kwantitatief verbeterd kan worden. Het voldoen aan deze doelstelling moet leiden tot een langere verblijfsduur, herhaalbezoek en meer bestedingen.

In de Nota is onderscheid gemaakt tussen quick wins, gemeenschappelijke projecten en gerichte product-markt combinaties.

Toepassing voor het plangebied:

De aanwezigheid van de erevelden vormen een unieke aanleiding voor het afleggen van een bezoek. Dat betekent dat het realiseren van een bezoekerscentrum om de betekenis van de erevelden te accenturen bijdraagt aan de educatieve en toeristische betekenis van de gemeente.

4.6.4 Bestemmingsplan Buitengebied Oost

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Oost 2020' In dit laatste bestemmingsplan is het perceel bestemd als "Natuur" om uitvoering te geven aan de status van Natuurnetwerk.
De rest van het gebied van de erevelden en het sleutelgat zijn bestemd tot Maatschappelijk. Daarmee is de betekenis van de erevelden en het aansluitende gebied voldoende vastgelegd. Voor het plangebied dient te worden afgeweken van het geldende bestemmingsplan. In deze toelichting is hiervoor de motivering gegeven.

4.6.5 Conclusie gemeentelijk beleid

Het planvoornemen past binnen de gemeentelijke Omgevingsvisie alsmede andere gemeentelijke beleidsstukken waardoor het gemeentelijk beleid geen belemmering vormt om het bestemmingsplan vast te stellen.

5. ONDERZOEK EN BEPERKINGEN

5.1. MILIEU

5.1.1. MILIEU EFFECT RAPPORTAGE

In de Wet milieubeheer en in het besluit Milieu effect rapportage (m.e.r.) staan de uitgangspunten van het milieubeleid beschreven. Hierin staat tevens vermeld wanneer er een m.e.r. rapportage moet worden toegepast en of het plan een ontwikkeling omvat die een m.e.r.-(beoordelings)plicht kent.

Gelet op het bepaalde in het besluit milieueffectrapportage is beoordeeld of voor deze ontwikkelingen het opstellen van een milieueffectrapport vereist is. De ontwikkeling komt niet voor op de C lijst. De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject, is opgenomen in onderdeel D 11.2 van het Besluit m.e.r.. Hier geldt dat beoordeeld moet worden of deze activiteiten nadelige effecten voor het milieu kunnen hebben. Dit beoordelingsvereiste geldt in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 100 hectare of meer, een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2. In dit geval gaat het om een zeer beperkt oppervlak van het plangebied en 1 beperkt bezoekerscentrum.

Op basis van de kenmerken genoemd in Bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particulier projecten' dient te worden gemotiveerd waarom geen MER noodzakelijk is voor de beoogde ontwikkeling. Het plan is getoetst aan de volgende kenmerken.

Kenmerken van het project
Sprake is van een geringe omvang van het plangebied, terwijl er geen cumulatie is met andere projecten. Evenmin is het gebruik van natuurlijke hulpbronnen aan de orde. Voorts is er geen sprake van productie van afvalstoffen en verontreiniging. Hinder wordt ondervangen door voldoende afstand te houden van verderop gelegen milieubelastende activiteiten. Risico van ongevallen speelt eveneens niet bij de voorgestelde functiewijziging.

Plaats van het project
Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden. In de directe nabijheid van het plangebied zijn verder geen speciale beschermingszones aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn, zodat daardoor geen beperkingen zijn. Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk Nederland maar de ecologische waarden en kenmerken worden door deze kleinschalige ontwikkeling niet wezenlijk geschaad dan wel vindt hiervoor compensatie plaats door de aanleg van nieuwe natuur .

Kenmerken van het potentiële effect
Het project heeft in samenhang met de hiervoor genoemde criteria geen aanzienlijke effecten op de bevolking.

Conclusie
Op basis van bovenstaande toelichting, in relatie tot vormvrije M.e.r.-beoordeling, kan worden geconcludeerd dat het voorgenomen plan geen ontwikkeling omvat die aanzienlijke milieueffecten zal hebben. Gelet op het voorgaande kan het college besluiten om geen milieueffectrapport op te stellen, omdat er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten. Een aanmeldnotitie is als bijlage bij de toelichting opgenomen.

5.1.2. MILIEUZONERING

In de Wet milieubeheer is geregeld dat bij het opstellen van een ruimtelijk plan voor een bestaand of nieuw te vestigen bedrijfsactiviteit rekening gehouden dient te worden met de milieuzonering. Er wordt zorg gedragen voor voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen en milieugevoelige gebieden. Om dit instrument concreet en hanteerbaar te maken is de brochure ‘Bedrijven

en milieuzonering' uit 2009 van de VNG opgesteld. Tevens wordt bij bestemmingsplannen een bijlage "Staat van bedrijfsactiviteiten" bijgevoegd. Deze lijsten met bedrijfscategorieën zijn onderverdeeld in verschillende milieucategorieën met bijbehorende minimale afstand (richtafstand) tot een rustige woonwijk.

Milieucategorie	1	2	3.1	3.2	4.1	4.2	5.1	5.2	5.3	6
Richtafstand	10	30	50	100	200	300	500	700	1.000	1.500

Deze richtafstanden worden gemeten tussen de grens van de bestemming met milieubelastende activiteiten en de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het ruimtelijk plan mogelijk is. In geval van een gemengd gebied mag de richtafstand met één categorie verlaagd worden. In dit geval ligt het plangebied in de nabijheid van een rijksweg. Ook deze gebieden zijn volgens de VNG brochure aan te merken als gemengd gebied.
In de wijde omgeving van het plangebied is vooral, naast de rijksweg, natuur gelegen. Aan de westzijde zijn enkele burgerwoningen gelegen op ongeveer 400 meter afstand van het plangebied. Verder is aan de noordoostzijde van het plangebied, op ongeveer 300 meter afstand, een volkstuincomplex gelegen en op dezelfde afstand een crematorium. Een bezoekerscentrum is echter geen milieubelastend bedrijf waardoor er geen probleem voor de omgeving optreedt. Ook vice versa ontstaat er geen probleem. Nog los daarvan wordt, gelet op de genoemde afstanden, in voldoende ruimtelijke scheiding voorzien.

Conclusie
Het thema milieuzonering is geen belemmering om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.2. WATER

Met de ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met waterhuishoudkundige aspecten, waarbij naast een duurzaam waterbeheer de integrale afweging en het creëren van maatwerk voorop staan. Deze integratie van water in de ruimtelijke plannen wordt landelijk ondersteund. Met de Startovereenkomst Waterbeleid 21e eeuw (14 februari 2001) is overeengekomen dat nieuwe ruimtelijke plannen een watertoets dienen te bevatten welke de keuzes ten aanzien van waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd beschrijft.

Europese Kaderrichtlijn Water
De startovereenkomst Waterbeleid is enkele maanden later tot stand gekomen dan de Europese Kaderrichtlijn Water. Deze kaderrichtlijn heeft als doel dat er binnen heel Europa duurzaam wordt omgegaan met water.

Waterwet
Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden, welke het beheer van oppervlaktewater en grondwater regelt en de samenhang tussen het waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet is een samenvoeging van een achttal wetten. Met deze wet zijn het Rijk, waterschappen, gemeenten en provincies beter in staat om wateroverlast, waterschaarste en waterverontreiniging tegen te gaan. In deze wet worden verschillende functies toegekend aan het gebruik van het water (zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie). Afhankelijk van de functie van het gebruik van het water worden verschillende eisen gesteld aan de kwaliteit en de inrichting van het watersysteem.

Nationaal Waterprogramma 2022-2027
Het programma geeft een overzicht van de ontwikkelingen binnen het waterdomein en legt nieuw ontwikkeld beleid vast voor de periode 2022-2027 om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterprogramma richt zich op schoon, veilig en voldoende water dat klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Belangrijke punten uit het nationaal waterprogramma zijn:

- Eerst vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren;
- Hemelwater zo veel mogelijk afkoppelen, mits schoon (anders eerst zuiveren);

- Uitbreiding van verhard oppervlak zo veel mogelijk compenseren met hectares oppervlaktewater.

Nationaal Bestuursakkoord Water
Met het NBW-Actueel (2008) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord. Een actualisatie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) uit 2003 komt voort uit de invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), de noodzaak tot het aanscherping van een aantal begrippen en
het beschikbaar komen van nieuwe klimaatscenario's. Ook is een nieuwe fase aangebroken in het samenwerkingsproces, waarbij het zwaartepunt verschuift van planvorming naar uitvoering. Het NBW is een uitwerking van de uitvoering van waterbeleid 21e eeuw (WB21) en de KRW.

De belangrijkste doelen en taken zijn:
- het teveel (overlast) of tekort (onderlast) aan water aanpakken;
- verbetering van de waterkwaliteit.

Op provinciaal niveau is een regionaal water en bodemprogramma opgesteld. Hiervoor is hierop reeds bij de beschrijving van het provinciaal beleid ingegaan.

5.3.1.3 Waterschapsbeleid
Waterbeheerplan 2022-2027
Het Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 is een plan dat het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta heeft vastgesteld. In het Waterbeheerprogramma staat hoe het waterschap haar taken in de periode 2022 – 2027 uitvoert. Het waterschap bepaalt met het Waterbeheerprogramma de koers voor die periode. Er staan doelstellingen en ambities in. Dit plan komt voort uit afspraken in de Omgevingswet. Daarin staat dat ook de andere Brabantse waterschappen en de provincie hun waterplannen op elkaar afstemmen.
Met het Waterbeheerprogramma werkt het waterschap samen met andere organisaties aan een klimaatbestendig en veerkrachtig waterbeheer. Dat waterbeheer draagt bij aan een duurzame ontwikkeling van het werkgebied en daarbuiten. Water is een belangrijke medebepalende factor bij ruimtelijke ontwikkelingen. Duurzaam betekent rekening houden met het lokale bodem- en watersysteem. Op die manier kunnen we bijvoorbeeld beter water vasthouden om verdroging tegen te gaan. Maar dat is ook belangrijk voor de andere taken van het waterschap. Zoals voor de bescherming tegen overstromingen, de zorg voor een goede waterkwaliteit en het versterken van de natuur.

Om dit te bereiken heeft het waterschap de volgende programma’s uitgewerkt:

Klimaatadaptatie (aanpassen aan de klimaatverandering)
Met het waterbeheer richt het waterschap zich voor een belangrijk deel op het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering. Maar ook op het beperken van die gevolgen. Dat noemt men klimaatadaptatie. Klimaatadaptatie verbindt alle kerntaken van het waterschap. Daar zijn landelijke
afspraken over gemaakt met het Deltaprogramma. Het waterschap werkt daar de komende programmaperiode aan mee door samen met andere partijen plannen te maken en oplossingen te vinden. Die liggen voor een belangrijk deel op het vlak van een andere en slimme inrichting van de openbare ruimte. Om bijvoorbeeld water langer vast te houden of juist wateroverlast na hevige buien te beperken. Tegelijkertijd stimuleert men burgers en bedrijven om in hun eigen woon- en werkomgeving
ook maatregelen te nemen. Dat kan door groene daken aan te leggen of regenwater op te vangen in een ton. Maar ook door tegels te vervangen door meer groen in de tuin. Het waterschap wijst burgers tevens op subsidiemogelijkheden.

Waterveiligheid
Het beperken van de overstromingsrisico's, kortweg waterveiligheid genoemd, is en blijft een belangrijke kerntaak van het waterschap. Daarvoor onderhoudt en versterkt het waterschap de dijken. Op die manier zorgt het waterschap ervoor dat de dijken voldoen aan de normen. De komende jaren staan er verschillende dijkverbeteringsprojecten op het programma. Maar aandacht voor dijken alleen is niet genoeg. Ook de inrichting van de openbare ruimte in Midden- en West-Brabant bepaalt hoe veilig mensen kunnen wonen en werken. En als er zich een overstroming voordoet, moeten alle betrokken overheden adequaat optreden (crisisbeheersing). Al die maatregelen samen zijn bepalend voor het beperken van overstromingsrisico's (meerlaagse veiligheid).

Gezond en schoon water
De komende jaren werkt het waterschap samen met alle partners aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Met het aanleggen van vispassages bevorderen ze de visstand. En door te 'bouwen met natuur', versterken ze het leven in en om het water. Ze laten daarbij de natuur meer zijn gang gaan. Daarmee kan het waterschap ook meer water vasthouden. Met een uitgebreid pakket aan maatregelen streven ze ernaar de Europese normen voor de waterkwaliteit te halen. Daarbij kijken ze ook naar het terugdringen van vervuilende stoffen. Het algemeen bestuur wil in dat verband dat het waterschap haar aandacht ook richt op ziekenhuizen en andere zorginstellingen. Specifiek door hen te stimuleren om systemen te installeren om medicijnresten aan de bron weg te halen. Op die manier komen er minder medicijnresten in het afvalwater en het oppervlaktewater terecht.

Voldoende water
Bij de zorg voor voldoende water staat het vasthouden en infiltreren van water bovenaan als doelstelling in het Waterbeheerprogramma. Er is maatwerk nodig om verdroging tegen te gaan en de beschikbaarheid van grond- en oppervlaktewater te vergroten. Daarbij onderzoekt het waterschap mogelijkheden in het lokale watersysteem. Ook bekijkt het waterschap met andere partijen naar de mogelijkheid om gezuiverd afvalwater te gebruiken. Voor alle doelen zoveel mogelijk water beschikbaar hebben en te houden, vraagt om samenwerking en innovaties. Tegelijkertijd blijft het waterschap werken aan het voorkomen van wateroverlast. Want naast lange perioden van droogte zorgt de klimaatverandering soms ook voor langdurige regenval en lokaal extreme hoeveelheden neerslag.

Vaarwegen
Het waterschap voert in opdracht van de provincie Noord-Brabant het vaarwegbeheer uit, onder andere op de Mark en Dintel en de Vliet. In de programmaperiode blijven ze dat doen om een vlot en betrouwbaar scheepvaartverkeer mogelijk te maken. Daarvoor is goed onderhoud noodzakelijk, zoals baggeren en zorgen voor bebording langs die rivieren. Het waterschap kijkt ook naar het recreatieve belang van de vaarwegen.

Waterketen
Onder waterketen verstaat het waterschap alle zuiveringen, rioolgemalen, afvalwatertransportleidingen en persstations die zij in beheer heeft. Die zijn belangrijk om afvalwater schoon te maken. Ze vragen onderhoud en zijn voor een deel aan vervanging toe. Dat moet duurzaam en efficiënt gebeuren. De waterzuiveringen zijn ook een soort fabrieken waar het waterschap grondstoffen uit afvalwater haalt. Tegelijkertijd willen ze minder grondstoffen voor het zuiveringsproces gebruiken. Daarvoor zijn innovaties belangrijk. Daar zet het waterschap in deze programmaperiode verder op in.

Watertoets
Het plangebied ligt niet in een zone van een waterkering en kent volgens de legger ook geen andere bijzonderheden. Als gevolg van het bouwplan zal het verhard oppervlak toenemen. Deze toename blijft echter ruim onder de 2.000m^2 zodat een korte procedure van toepassing is.

Het bezoekerscentrum zal worden voorzien van een eigen hemelwatersysteem ten behoeve van het verharde oppervlak. Dit systeem kan bij extreme buien overstorten danwel infiltreren in het omringende natuurgebied.

De initiatiefnemer zal er voor zorgdragen dat het afkomend regenwater niet verontreinigd is of verontreinigd kan raken zodat bodemverontreiniging bij infiltratiepunten wordt voorkomen. Hiervoor is het belangrijk dat er geen onbehandeld koper, zink, lood, teerhoudende dakbedekking (PAK's) en andere uitlogende (bouw)materialen toegepast worden die in aanraking kunnen komen met regen- en/of grondwater.

Conclusie
Vanuit het thema water zijn er geen belemmeringen om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.3. BODEM

De bodem van een perceel dient geschikt te zijn voor de beoogde functie van het gebruik. In de Woningwet is bepaald dat onderzoek moet worden uitgevoerd voor het bouwen van een bouwwerk waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen verblijven. Bij een bezoekerscentrum is dit niet het geval zodat er op grond van de Woningwet en de bouwverordening van de gemeente Bergen op Zoom geen verplichting bestaat om de bodemkwaliteit in beeld te brengen.

Conclusie
Het thema bodem is geen belemmering om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.4. NATUUR

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de natuur. De Wet natuurbescherming bevat alle regels voor de bescherming van zowel soorten als natuurgebieden.

Soortenbescherming
De bescherming van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn voor Nederland geïmplementeerd in deze wet. Op grond van de Wet natuurbescherming gelden diverse verbodsbepalingen, zoals het doden van specifiek aangewezen vogel- en vleermuissoorten.
Aan de hand van een bureaustudie en een veldstudie is bepaald of ter plekke beschermde soorten voorkomen.

Het onderzoek is uitgevoerd d.d. 9 september 2021 en is als bijlage gevoegd bij dit bestemmingsplan. Voor vleermuizen geldt dat de betreffende mogelijk geschikte bomen niet vanwege het plan behoeven te worden gekapt en aanvullend onderzoek is dus niet nodig. Wel dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden om de kans op eventuele verstoring te verkleinen. Dat kan worden gedaan door de werkzaamheden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode uit te voeren. In dit geval is de winterperiode (november tot en met maart) de meest geschikte periode om de werkzaamheden uit te voeren. Werkzaamheden buiten deze periode dienen tussen zonsopkomst en zonsondergang plaats te vinden.

Er zijn geen nesten of verblijfplaatsen van vogels met een vaste verblijfplaats aangetroffen in het plangebied. Het plangebied maakt wel onderdeel uit van het functionele leefgebied van de sperwer. Het plangebied is verder ook geschikt om te dienen als rustplaats voor de buizerd en de bosuil. Maar er is geen sprake van essentieel functioneel leefgebied aangezien soortgelijk habitat in de omgeving voldoende aanwezig is. Het kan worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de functionele omgeving van de huismus.

Er zal geen gevaar voor verstoring van algemene (broed) vogels optreden mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren in het plangebied. Wel maakt het deel uit van de functionele leefomgeving van de eekhoorn en de boommarter maar er is voldoende areaal van gelijkwaardige kwaliteit in de directe omgeving aanwezig voor deze soorten. En het plangebied zal geen essentiële rol vervullen gezien de kleine oppervlakte.

Op basis van de quickscan worden geen beschermde amfibieën verwacht. De aanwezigheid van de levendbare hagedis kon niet worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode april tot en met juni 2023. Tijdens de drie bezoeken zijn geen zichtwaarnemingen gedaan van individuen van de levendbarende hagedis. Het plangebied is niet optimaal geschikt vanwege de grote hoeveelheid schaduw en bij de delen die wel geschikt zijn, is de soort niet aangetroffen. Daarom kan uitgesloten worden geacht dat het plangebied een functie vervult voor de levendbarende hagedis. De onderzoeken zijn als bijlagen bij de toelichting opgenomen.

Er is mogelijk kans op verstoring door geluid en andere factoren door een toename van menselijke activiteit in en rondom het bezoekerscentrum. Daarom is een verstoringszone bepaald en deze verstoringszone is een onderbouwing voor de hoeveelheid te compenseren areaal van de NNB.

Bij de vormgeving van het gebouw waarin een spiegelgevel is toegepast, bestaat het risico dat zonder aanvullende maatregelen een risico bestaat voor de veiligheid van vogels. Het is om die reden noodzakelijk om aanvullende maatregelen te nemen in het ontwerp en in de planregels te borgen dat deze maatregelen ook daadwerkelijk worden getroffen.
Op de artist impressions, die zijn opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan, is dit detailniveau niet weergegeven. Op de bouwtekeningen die onderdeel uitmaken van de aanvraag omgevingsvergunning en waarvoor gelijktijdig met het ontwerp bestemmingsplan een ontwerpbesluit ter inzage heeft gelegen, is de uitwerking van deze afspraak wel terug te vinden. Verwezen wordt naar bijlage 11 'Tekening - Totaalboek nieuwe situatie datum 21-06-2023' en dan specifiek tekeningnummer GVL_Z_100 (gevelaanzicht Zuid). Hieronder is een weergave opgenomen van deze tekening. Hierop is te lezen dat de spiegelgevel wordt uitgevoerd met belijning ten behoeve van vogelveiligheid.

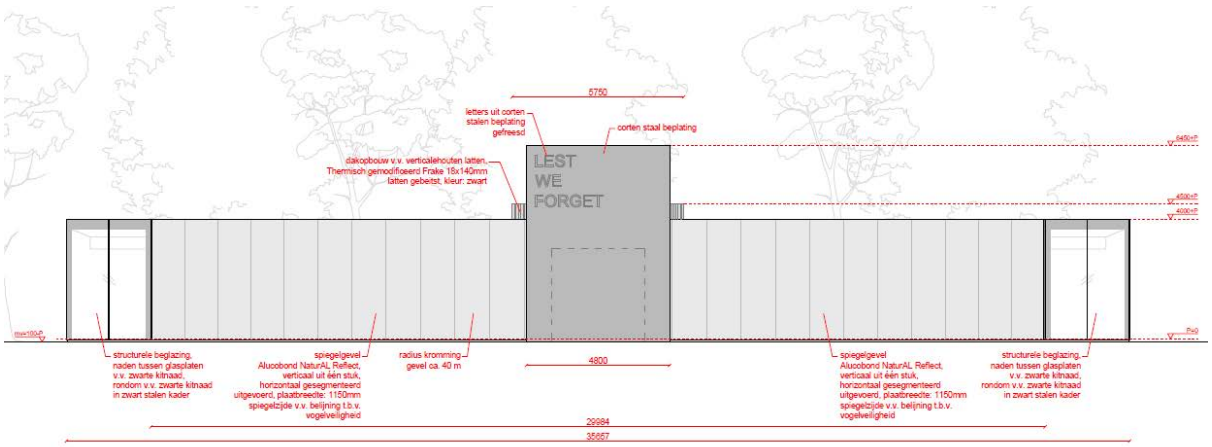

De gekozen uitvoering van de spiegelgevel met toepassing van belijning t.b.v. vogelveiligheid zorgt ervoor dat het gebouw niet leidt tot een aantasting van ecologische waarden en dat er geen nadelige effecten op de natuur te verwachten zijn.

In de bouwregels bij de bestemming Maatschappelijk wordt een regel opgenomen dat gebouwen dienen te zijn voorzien van maatregelen die de vogelveiligheid bevorderen".

De conclusie is dat er door het initiatief geen negatieve effecten kunnen ontstaan die de gezonde staat van instandhouding van beschermde flora en/of fauna aantast.

Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Deze gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. In Nederland zijn deze richtlijnen geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. Nederland heeft ruim 160 Natura 2000-gebieden. Per gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd voor de soorten waarvoor het gebied een belangrijke functie heeft. Activiteiten in Natura 2000-gebieden zijn alleen toegestaan als significant negatieve effecten op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen zijn uitgesloten, of als een afweging heeft plaatsgevonden over alternatieven, dwingende redenen van groot openbaar belang en de inzet van compenserende maatregelen.

Het dichtstbijzijnde beschermde gebied, Brabantse Wal, ligt direct ten zuiden van de rijksweg op ongeveer 170 meter. Eventueel verstorende factoren zoals oppervlakteverlies, versnippering, verdroging en verstoring door trilling, licht en geluid zijn, mede gezien de aard van de voorgenomen planontwikkeling, echter niet van toepassing. Gezien de ligging pal aan de A 58 en de geringe verkeersbewegingen die worden verwacht als gevolg van het bezoekerscentrum zelf, is het niet te verwachten dat de realisatie van het bezoekerscentrum zal leiden tot significante invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Bij de toelichting is een rapportage opgenomen, de zogenaamdevoortoets waarin gemotiveerd wordt dat zowel in de bouwfase als in de gebruiksfase geen sprake is van een belasting op het Natura 2000 gebied die groter is dan 0,00 mol/ha/jaar als gevolg van dit initiatief. De voortoets is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

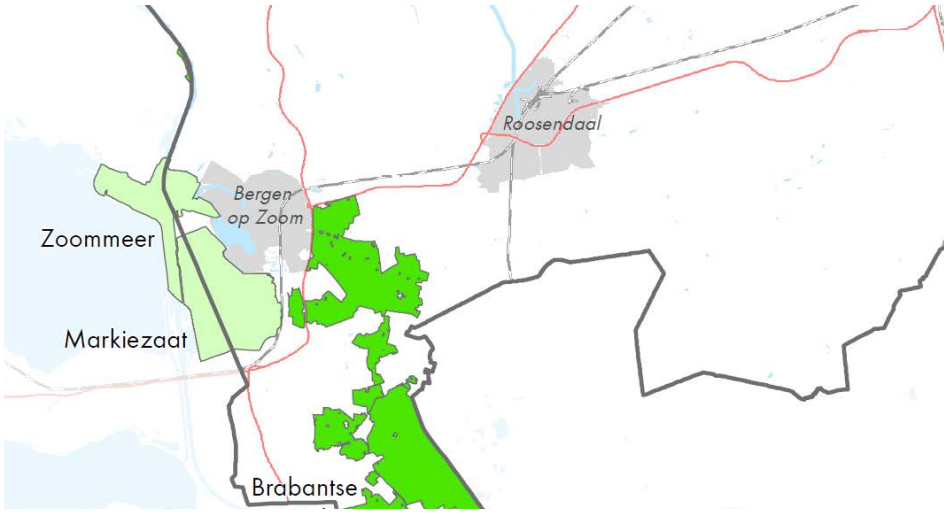

AFBEELDING 12: SITUERING NATURA 2000 ROND PLANGEBIED

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Wanneer (kleine) natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten geïsoleerd komen te liggen, bijvoorbeeld door bebouwing en infrastructuur, bestaat het risico dat soorten niet kunnen overleven en het natuurgebied zijn waarde verliest. Door het aaneenschakelen van natuurgebieden wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van deze achteruitgang van natuur en biodiversiteit (veelheid van soorten). Provincies wijzen de NNN-gebieden aan en deze worden op hun beurt vastgelegd in ruimtelijke plannen van de gemeenten. De ecologische hoofdstructuur is planologisch

beschermd met het ‘nee, tenzij’-principe. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet toegestaan als zij het gebied aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn en de ontwikkeling van groot openbaar belang is. Schadelijke effecten op de natuur dienen te worden gecompenseerd.

AFBEELDING 13: SITUERING NATUURNETWERK NEDERLAND ROND PLANGEBIED

Het dichtstbijzijnde gebied, dat is aangewezen als Natuurnetwerk, is in het plangebied gelegen.

Zorgplicht
Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

Conclusie
Het plangebied ligt nabij het Natura 2000 gebied Brabantse Wal en deels in Natuurnetwerk Nederland. Het initiatief heeft echter geen aantasting van de ecologische waarden en kenmerken tot gevolg. De zorgplicht wordt in acht genomen. Tevens is invulling gegeven aan de benodigde compensatie diir niuwe natuur te realiseren op de gronden van de voormalige gemeentekwekerij. Het thema natuur is daardoor geen belemmering om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.5. CULTUURHISTORIE

Vanaf 1 januari 2012 bevat elk bestemmingsplan volgens het Besluit ruimtelijke ordening verplicht een analyse van de cultuurhistorische waarden. Daarnaast stelt het Bro eisen waaraan de voorbereiding van het bestemmingsplan moet voldoen. Zo dient beschreven te worden hoe met de aanwezige cultuurhistorische waarden en met de in de grond aanwezige of te verwachten cultuurhistorische waarden wordt omgegaan.

In het plangebied zelf bevinden zich geen gemeentelijke of rijksmonumenten. Wel zijn beide nabijgelegen erevelden als ‘overige bouwkunst’ aangemerkt en als rijksmonument aangewezen. Het bezoekerscentrum is mede daarom buiten de erevelden gelegen. Verder ligt het plan in een bijzonder gebied dat is aangemerkt als provinciaal belang.

Dit aardkundig waardevol gebied betreft de ‘Brabantse Wal’. Dit cultuurhistorisch landschap wordt gekenmerkt door een grote landschappelijke verscheidenheid, die zowel door grote verschillen in terreingesteldheid als door verschillen in historische ontwikkeling zijn veroorzaakt. Vanuit de vlakke zeekleipolders in het westelijke deel zijn de zandgronden van de Wal zeer goed zichtbaar, doordat de Brabantse Wal, voor West-Nederlandse begrippen, grote hoogteverschillen kent. De ontwikkelingsstrategie

voor dit gebied richt zich op het behoud van de variatie aan landschapstypen zoals polders, veenrelicten, landgoederen, kreken en vestingwerken en het versterken van het contact tussen de open polder en de besloten wal. Het oprichten van een bezoekerscentrum ter ondersteuning van de erevelden, waar een belangrijk verhaal in leven wordt gehouden is ook vanuit cultuurhistorie van groot belang. Het oprichten van dit bezoekerscentrum tast de wezenlijke kenmerken en waarden van de Brabantse Wal niet aan.

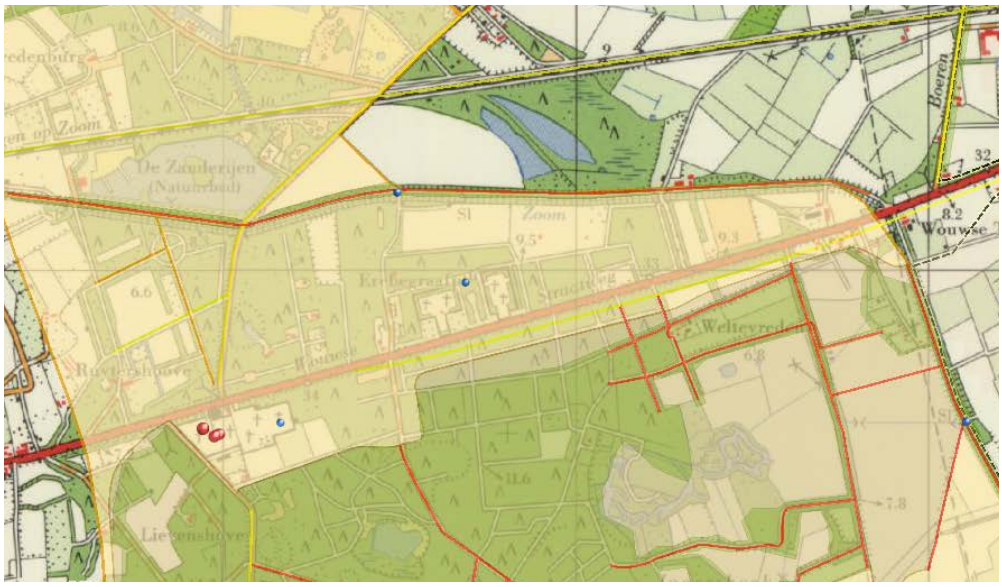

AFBEELDING 14: UITSNEDE CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART

Ter bescherming van het archeologisch erfgoed is de systematiek van het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020 overgenomen. Uit een analyse blijkt dat het plangebied een lage verwachtingswaarde heeft. In het actuele bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020 is daarom geen archeologische dubbelbestemming opgenomen. Er is geen aanleiding om in dit bestemmingsplan hier een andere koers in te varen. De archeologische waarden zijn immers niet in het geding.

Conclusie
Het thema cultuurhistorie is geen belemmering om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.6. GELUID

De Wet geluidhinder biedt geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerlawaai, spoorweglawaai en industrielawaai door middel van zonering. Op grond van de Wet geluidhinder zijn namelijk normen gesteld met betrekking tot de maximale geluidsbelasting op de gevel van geluidgevoelige bestemmingen. Op grond van de Wet geluidhinder moet aan deze normen worden voldaan indien een geluidgevoelige bestemming binnen een wettelijke geluidszone is gelegen. Omdat een bezoekerscentrum op grond van de Wet geluidhinder niet als een geluidsgevoelige bestemming is gekwalificeerd, hoeft er geen akoestisch onderzoek plaats te vinden.

Conclusie
Vanuit het thema geluid zijn er geen belemmeringen om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.7. LUCHT

De Wet luchtkwaliteit is een onderdeel van de Wet milieubeheer en bevat de belangrijkste wet- en regelgeving voor de luchtkwaliteit. In bijlage II van de Wet milieubeheer zijn voor verschillende stoffen grenswaarden opgenomen. Uit metingen van het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit blijkt dat alleen de concentraties stikstofdioxide en fijn stof problemen op kan leveren met de wettelijke grenswaarden in Nederland.

Bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen dient er rekening gehouden te worden met het feit dat de initiatieven uitgevoerd kunnen worden als:

- de grenswaarden van bijlage II van de Wet milieubeheer niet worden overschreden
- de luchtkwaliteit verbetert of ten minste gelijk blijft per saldo
- het initiatief niet in betekenende mate invloed op de luchtkwaliteit heeft (concentratie stikstofdioxide of fijn stof)
- het initiatief opgenomen is in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit

Een initiatief draagt niet in betekenende mate (NIBM) bij aan luchtverontreiniging, als de hoeveelheid stikstofdioxide en fijn stof met maximaal 3% verhogen. Voor een aantal projecten is getalsmatig een grens aan deze NIBM grens gegeven. Een voorbeeld hiervan is dat bij de bouw van 1500 woningen en 1 ontsluitingsweg het jaarlijks percentage stofdeeltjes omhoog kan gaan.

Om de aanwezige luchtkwaliteit nader te beschouwen is gebruik gemaakt van de NSL monitoringstool voor fijnstof (PM 2,5 en PM10) en stikstofoxide. Uit de monitoringstool blijkt dat het hele plangebied in de laagste categorie scoort zodat gesteld kan worden dat de luchtkwaliteit ter plekke goed is. Dit geldt voor zowel de jaren 2016, 2020 en 2030.

Conclusie
Het voorliggende plan waarin een beperkt bezoekerscentrum gebouwd wordt, komt niet overeen met de bouw van 1500 woningen en 1 ontsluitingsweg, zodat aangenomen kan worden dat het plan een aanzienlijk lager percentage stofdeeltjes zal genereren. Daarnaast blijkt uit de NSL monitoringstool dat er geen probleem ten aanzien van de luchtkwaliteit is. Ook is geen sprake van een functie als bedoeld in het Besluit gevoelige bestemmingen. Vanuit het thema lucht zijn er geen belemmeringen om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan

5.8. EXTERNE VEILIGHEID

Bij het aspect externe veiligheid gaat het om het mogelijk maken van risicobronnen (zoals inrichtingen, vliegvelden en transport van gevaarlijke stoffen) en aan de andere kant bestemmingen die bescherming nodig hebben.[1] Er wordt gekeken naar de risico's van de activiteiten voor onder andere omwonenden. Het risico wordt getoetst aan de normen van plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon op een bepaalde locatie overlijdt als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen (als hij onafgebroken en onbeschermd op die locatie zou verblijven). De omvang van het risico is hierbij afhankelijk van de afstand (hoe groter de afstand, hoe kleiner het risico). De norm die hierbij gesteld is, is één op één miljoen per jaar. Deze norm geldt als grenswaarde voor kwetsbare objecten (woningen, gebouwen met opvang voor minderjarigen. ouderen, zieken en gebouwen waar een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn) en als richtlijn voor beperkt kwetsbare objecten (o.a. verspreid liggende woningen, kleinere winkel- en kantoor panden en sportaccommodaties).
Het groepsrisico is de kans dat een groep van 10 of meer personen tegelijk overlijden als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Hierbij is geen norm gesteld, maar een oriëntatiewaarde. Als het groepsrisico toeneemt kan de oriëntatiewaarde overschreden worden. Dit is alleen mogelijk als dit wordt gemotiveerd door de gemeente middels een verantwoordingsplicht.

Er zijn niet alleen veiligheidsnormen voor inrichtingen zoals tankstations of opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen , maar ook voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De externe veiligheid focust zich op de beheersing van de risico's van:

- gebruik, opslag en productie van gevaarlijke stoffen

[1] http://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/handreiking/milieuthema/ev/ev-bestemming/

    - BEVI, Besluit externe veiligheid inrichtingen
- transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, over water, wegen en spoorwegen)
    - RNVGS, Nota Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen
    - Bevb, Besluit externe veiligheid buisleidingen
- gebruik van luchthavens

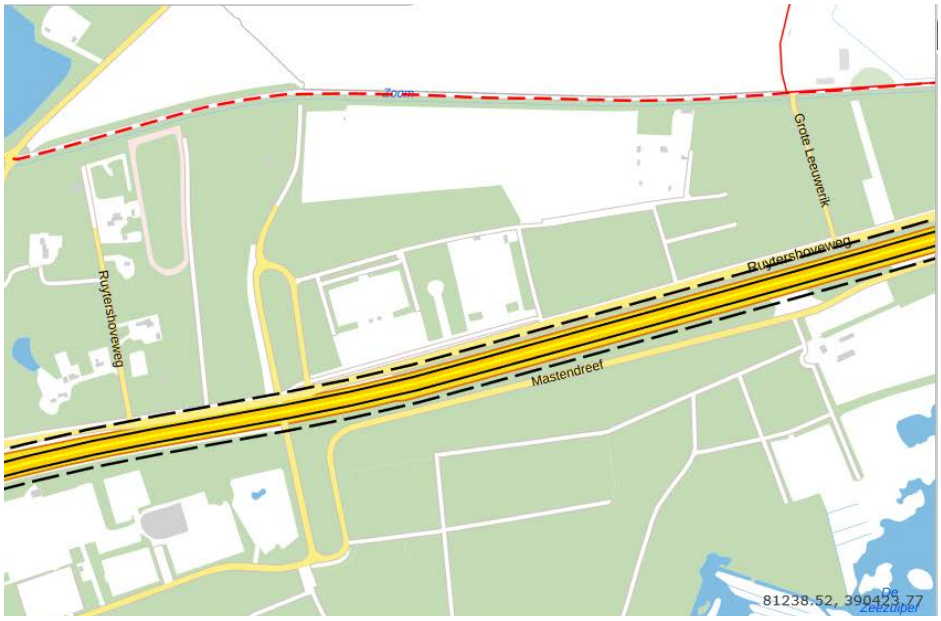

AFBEELDING 15: UITSNEDE RISICOKAART

Om de risico's ten aanzien van veiligheid in kaart te brengen is gebruik gemaakt van de risicokaart. Hieruit blijkt dat er ten noorden van het plangebied, op ongeveer 220 meter afstand, een gasleiding gelegen is. Door deze afstand heeft dit geen gevolgen voor dit bestemmingsplan. Aan de zuidzijde ligt op ongeveer 140 meter de rijksweg A58. Dit is ruim buiten het plasbrandaandachtsgebied van de rijksweg. Ook anderszins zijn er door deze afstanden geen problemen op het gebied van externe veiligheid te verwachten. Dit hangt mede samen met het feit dat een bezoekerscentrum ook geen (beperkt) kwetsbaar object is in de zin van het Besluit externe veiligheid.

Conclusie
Vanuit het thema externe veiligheid zijn er geen belemmeringen om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan. Op basis van het advies van de Veiligheidsregio kan er volstaan worden met de Standaardverantwoording groepsrisico." Deze verantwoording is toegevoegd als bijlage bij de toelichting.

5.9. STRALING

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu adviseert sinds oktober 2005 om zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te voorkomen dat er nieuwe gevoelige bestemmingen zoals woningen binnen de magneetveldzone van een hoogspanningsleiding terecht komen. Dit om negatieve gezondheidseffecten te voorkomen. De magneetveldzone is gedefinieerd als de zone aan weerszijde van een bovengrondse hoogspanningslijn waar het jaargemiddelde magneetveld sterker kan zijn dan 0,4 microtesla. Het RIVM heeft op de netkaart per hoogspanningslijn "indicatieve zones" bepaald, gebaseerd op schattingen van de breedte van de magneetveldzone.

Hoewel het bezoekersecntrum geen gevoelige bestemming is, is toch de netkaart geraadpleegd. Uit de netkaart blijkt dat ten zuiden van het plangebied een 150kV lijn (Roosendaal-Woensdrecht) aanwezig is op ongeveer 600 meter afstand. De indicatieve zone van deze hoogspanningslijn is 2 x 65 meter en valt daarmee ruim buiten het plangebied.

Conclusie
Het thema straling is geen belemmering om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

5.10. GEUR

Vanaf 1 januari 2007 vormt de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) het toetsingskader als het gaat om geurhinder afkomstig van dierenverblijven van (individuele) veehouderijen. De geuremissie is afhankelijk van het aantal en soort dieren dat binnen de inrichting aanwezig is. In de aan de Wgv gekoppelde Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is per diercategorie een geuremissiefactor vastgesteld, uitgedrukt in odour units per tijdseenheid per dier (ou_E/s/dier). De totale geuremissie van een veehouderij is de som van alle geuremissies van de verschillende diercategorieën die binnen de inrichting aanwezig zijn. Een bezoekerscentrum is echter geen geurgevoelig object ingevolge de Wgv en veroorzaakt zelf ook geen geuroverlast. Verder zijn er in de wijde omgeving ook geen veehouderijen aanwezig.

Conclusie
Het thema geur is geen belemmering om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

6. JURIDISCHE PLANOPZET

In dit bestemmingsplan wordt de planologisch-juridische basis gelegd voor het bezoekerscentrum aan de Ruytershoveweg in Bergen op Zoom en de hiermee samenhangende omzetting van een deel van de agarische gronden van de voormalige gemeentekwekerij naar een natuurbestemming. Het bestemmingsplan heeft een belangrijke functie als toetsingskader voor omgevingsvergunningen en is opgesteld op basis van zowel de SVBP2012 als het IMRO 2012.

Het bestemmingsplan bestaat uit deze toelichting, de juridisch bindende regels en een verbeelding waarop te zien is waar en welke bestemmingen van toepassing zijn. Eveneens is op de verbeelding de exacte omvang en ligging van het plangebied vastgelegd.

Opbouw regels

De regels zijn als volgt gestructureerd:

Hoofdstuk 1 van de regels geeft de algemene bepalingen weer. Het betreft de begripsbepalingen (artikel 1) waarin de in het plan voorkomende begrippen worden gedefinieerd. In artikel 2 (wijze van meten) wordt aangegeven hoe de voorgeschreven maatvoering (zoals goothoogte, bouwhoogte, inhoud en oppervlakte) in het plan gemeten moet worden.

In hoofdstuk 2 zijn de in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. Per bestemming is bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bebouwingsregels gelden. In dit geval is, in aansluiting op de bestemming van de erevelden, de bestemming ‘Maatschappelijk’ aan het plan gegeven. De bestemming Maatschappelijk is voorzien van een gerichte functieaanduiding en een bouwvlak met de mogelijkheid maximaal 550 m2 te bouwen. Voor de compensatielocatie is de bestemming Natuur opgenomen. Aangesloten is bij de regels uit het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020. Alle bestaande dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen zijn in de planregels opgenomen.

In hoofdstuk 3 staan aanvullende bepalingen die, in aanvulling op de bestemmingen, voor het hele plangebied gelden. Hierbij kan worden gedacht aan de algemene afwijkingsregeling, die het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid geeft om op ondergeschikte punten van de regels in hoofdstuk 2 af te wijken;

Hoofdstuk 4 van de regels heeft betrekking op het overgangsrecht en de slotbepaling.

7. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro), artikel 6.2.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is het voor een aantal bouwplannen, wanneer de bouw planologisch wordt mogelijk gemaakt middels een bestemmingsplan, verplicht een exploitatieplan op te stellen. Dit gaat onder andere om de volgende bouwplannen:

a) de bouw van meerdere woningen;
b) de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
c) de uitbreiding van het hoofdgebouw met minimaal 1000^2 of met een of meer woningen;
d) de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
e) de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1500 m^2 bruto-vloeroppervlakte bedraagt;
f) de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1000 m^2 bruto-vloeroppervlakte.

Een exploitatieplan heeft onder meer tot doel om te komen tot een adequaat publiekrechtelijk kostenverhaal, het realiseren van een goede inrichting van de openbare ruimte door middel van het stellen van locatie-eisen en het bieden van een goede grondslag om de verdeling van woningbouwcategorieën te ondersteunen. Indien een exploitatieplan vereist is moet de gemeenteraad het exploitatieplan tegelijk vaststellen met de planologische maatregel die het bouwen mogelijk maakt.

Dit bestemmingsplan maakt de bouw van een 'ander hoofdgebouw' mogelijk zoals bedoeld in artikel 6.2.1 lid b van het Bro. Gelet hierop bestaat er in beginsel de verplichting tot het vaststellen van een exploitatieplan. In artikel 6:12 lid 2a van de Wro is echter opgenomen dat geen exploitatieplan hoeft te worden opgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is. Tussen de gemeente en de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst afgesloten waarin afspraken zijngemaakt over de kosten. Gezien het voorgaande kan worden vastgesteld dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is en dat er dus geen verplichting is om een exploitatieplan vast te stellen.

Daarnaast zijn initiatiefnemers bereid de kosten van de herziening van het bestemmingsplan, inclusief eventuele planschade, voor hun rekening te nemen. De economisch-financiële haalbaarheid van het plan kan hierdoor als aangetoond worden beschouwd.

Conclusie
Het bestemmingsplan is economisch uitvoerbaar.

8. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

INSPRAAK EN BESTUURLIJK VOOROVERLEG

In de directe omgeving zijn geen direct belanghebbende eigenaren. Toch is een rapportage opgesteld die kan dienen als omgevingsdialoog. Hierin is ook een verslag opgenomen van het gesprek met de milieu-organisaties. Het verslag is als bijlage toegevoegd aan deze toelichting. In het kader van het wettelijke verplichte overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerp bestemmingsplan toegezonden aan diverse instanties, waaronder de provincie Noord-Brabant en het waterschap.

ZIENSWIJZEN

Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van 14 december 2023 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn zienswijzen ingediend tegen het bestemmingsplan.

De zienswijzen zijn samengevat en van een beantwoording voorzien. In deze nota is aangegeven of de zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan 'Bezoekerscentrum Ruytershoveweg' is op 29 mei 2024 gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad.

BEROEP

De vaststelling van het bestemmingsplan is op de in artikel 3.8, derde lid van de Wro voorgeschreven wijze bekend gemaakt. Belanghebbenden kunnen binnen de wettelijke beroepstermijn tegen het besluit tot vaststellen van het bestemmingsplan beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.